

Lupp

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken
i Jämtlands län 2009 sett ur ett läns- och
kommunperspektiv

Marianne Westring Nordh
Jörgen Söderback

Lupp

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken i Jämtlands län 2009
sett ur ett läns- och kommunperspektiv

Marianne Westring Nordh
Jörgen Söderback

©FOU JÄMT, ÖSTERSUND 2010

ISSN: 1234-5678

FÖRFATTARE: Marianne Westring Nordh och Jörgen Söderback

Sammanfattning

Den nära framtida demografiska utvecklingen med stora grupper som går i pension och mindre ungdomsgrupper som ska ta över oroar många beslutsfattande grupper i landet. Det blir viktigare än någonsin att entusiasmera ungdomarna och låta dem bli delaktiga i att skapa samhällsstrukturer som blir hållbara överallt. Ungdomars upplevelser av delaktighet och av att bli tagen på allvar är viktiga ingredienser för deras välbefinnande och deras möjligheter till inflytande i kommunernas demokratiprocesser. Ungdomsstyrelsens enkätstudie Lupp är en möjlighet för ungdomar att visa vad de tycker inom sju olika temaområden. För beslutsfattare i kommunen kan detta material bli en ingång till framtida dialog tillsammans med olika ungdomsgrupper.

Majoriteten av ungdomarna som deltagit i Lupp-undersökningen i Jämtlands län har en positiv syn på framtiden. Det framgår också att ungdomarna i år 8 på grundskolan och tvåorna på gymnasiet har en tydlig uppfattning om att de inte är intresserade av politik. Samtidigt uttrycker de ett tydligt intresse för övergripande samhällsfrågor där de skulle vilja vara med och påverka om de var politiker. Den okunskap om vad politik är (eller kanske ovilja att knytas till fasta partipolitiska uppfattningar) som ungdomarna visar gör att det är viktigt att inom alla områden där ungdomar vistas få till en verklig dialog. I 2009 års Lupp-material för Jämtlands deltagande kommuner visar det sig att nästan 40 procent av ungdomarna i de olika kommunerna vill vara med och träffa beslutsfattare i kommunerna för att diskutera framtidsfrågor. Anledningarna till varför man inte vara med och påverka är ointresse, de kan för lite om hur de ska göra samt har uppfattningen att beslutsfattarna inte kommer att lyssna utan göra som de själva tycker ändå.

Större delen av sin vardag tillbringar ungdomarna i skolan. Här vill de flesta ungdomar få vara med och bestämma i mycket större grad och inom betydligt fler områden än vad de får idag. För 10-20 procent av ungdomarna är denna dagliga miljö otrygg då de är utsatta för mobbning och de upplever att de har blivit orättvist behandlade på ett sådant sätt att de känt sig kränkta. Här menar de ungdomar som medverkat att det framför allt är personal och andra elever i skolan samt den egna familjen som utsätter dem.

Ett område som ungdomarna vistas på dagligen på sin fritid är den virtuella värld som datorn ger tillgång till. Här kan vuxenvärlden möta upp på ett betydligt tydligare och mer utvecklat sätt än vad som görs idag och bidra till en bred dialog inom många olika områden. Vuxnas ökade delaktighet på detta område kan även bidra till att förhindra eller minska mobbning via nätet eller via sms som är några av de vanligast förekommande formerna, enligt ungdomarna.

När det gäller området hälsa uttrycker majoriteten av ungdomarna i länet att de upplever sitt hälsotillstånd som gott och att de inte är mer sjuka än andra i sin omgivning. De vistas ofta ute i naturen och motionerar kontinuerligt på egen hand. Det är få av ungdomarna som är aktiva i någon förening.

Det har varit ett stort bortfall när det gäller att svara på frågan hur ofta man dricker så att man känner sig berusad. Men bland de ungdomar som svarat är det många som uppger att de dricker alkohol i sådan omfattning att de blir berusade minst en gång i månaden. Variationen i procenttal för tjejerna i år 8 i länet är från 12 till 39 procent och för killarna i samma ålder från 18 till 43 procent. Bland gymnasieungdomarna som är 16 år varierar procenttalen mellan 25,5 till 58 procent för tjejerna och mellan 52 till 80 procent för killarna. Detta är överlag höga procenttal med tanke på deras unga ålder. På detta område finns det forskning som visar att låg debutålder ökar risken för senare missbruks- och beroendeproblematik (Kinney & Leaton 1997; Andresen 2005). Därför är det viktigt att lyfta fram dessa svar trots den låga svarsfrekvensen. Även Folkhälsoinstitutets kartläggning (2010) när det gäller barns och ungas psykiska hälsa, visar på en hög konsumtion av alkohol bland ungdomarna i vårt län.

Det är viktigt att skapa livs- och samhällsstrukturer som gör att ungdomarna kan välja att stanna kvar i våra kommuner och i länet när de så vill. Ungdomarna har svarat att de främsta orsakerna till att de tror

att de kommer flytta ifrån kommunerna och länet är att de får jobb eller studier någon annanstans. Många, framför allt tjejerna uttrycker att de vill åka utomlands och få prova på något nytt. Men det som slutligen kan få dem att flytta tillbaka, oavsett kön, är närheten till släkt och vänner och att de tycker att miljön i kommunen är bra för barnen att växa upp i. Förutsättningen för detta är att det finns möjligheter att försörja sig och att det finns tillgång till ett blandat fritidsutbud.

Innehållsförteckning

Förord	7
Bakgrund	9
Läsanvisning	9
Metod	10
Länsövergripande resultat	11
Grundskolornas år 8.....	11
Fritid.....	11
Skola.....	15
Politik, samhälle och inflytande.....	17
Trygghet.....	19
Hälsa.....	21
Arbete.....	23
Framtid	25
Länets gymnasieskolor årskurs två	27
Fritid.....	28
Skola.....	30
Politik, samhälle och inflytande.....	33
Trygghet.....	36
Hälsa.....	37
Arbete.....	38
Framtid	40
Avslutande reflektioner	42
Referenslista	43

Förord

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (Lupp) är en återkommande nationell uppföljning på kommunnivå som Ungdomsstyrelsen genomför på uppdrag av regeringen sedan 2001. Tanken med Lupp är att dessa återkommande enkätstudier ska ge kommunerna stöd i deras ungdomspolitiska arbete.

Tidigare Lupp-undersökning i Jämtlands län har genomförts i Östersund år 2006 och Bräcke kommun år 2007. Under år 2009 har alla kommuner i Jämtlands län förutom Bräcke medverkat i enkätstudien. Samtliga ungdomar från år 8 på grundskolan och årskurs två på gymnasiet har valts ut att delta i Luppen. Detta innebär att jämförande studier inom kommunen kan genomföras endast med Östersunds material.

För att underlätta rapportskrivning och analys fick Kommunförbundet i Jämtlands forsknings- och utvecklingsenhet, FoU Jämt, detta uppdrag. Vid FoU Jämt har Jörgen Söderback sammanställt datafiler från Ungdomsstyrelsen och utformat merparten av de diagram och tabeller som finns i rapporten. Marianne Westring Nordh har ansvarat för utformningen och innehållet i rapporten. Rapporten har funnit sin form i dialog med den länsgemensamma arbetsgruppen som bestått av representanter från alla medverkande kommuner. Till alla er vill vi rikta ett varmt tack för ert engagemang och önska er all lycka till i ert fortsatta ungdomsdemokratiarbete på hemmaplan.

Vi vill också rikta ett tack till Sofie Pedersen och Markus Olsson som ville dela med sig av sitt engagemang och med kunskaper från sin c-uppsats *Bara för att man är ungdom, så betyder det inte att man har fel. En kvalitativ fallstudie om glesbygdungdomars politiska deltagande*.

Marianne Westring Nordh
Forskningsledare FoU Jämt

Jörgen Söderback
Forskningshandledare FoU Jämt

Bakgrund

Den nationella ungdomspolitikens mål är att alla ungdomar ska ha verklig tillgång till makt och verklig tillgång till välfärd. För att de ska få tillgång till denna makt är det därför viktigt att de har inflytande över såväl samhället i stort som över sin närmiljö i skolan, bostadsområdet, föreningslivet och på arbetet. Verklig tillgång till välfärd innebär god materiell levnadsstandard, god fysisk och psykisk hälsa samt att inte behöva bli utsatt för kränkande behandling eller brott (Ungdomsstyrelsens manual för Lupp 2007).

Genom Lupp-undersökningen får ungdomarna själva möjlighet att uttrycka hur de upplever sin livssituation inom sju temaområden. Dessa är:

- Fritid
- Skola
- Politik, samhälle och inflytande
- Trygghet
- Hälsa
- Arbete
- Framtid

Syftet med denna rapport är att göra ungdomarnas röst hörd och därmed ge respektive kommun möjligheter att se vilka frågor som är viktiga att ta tag i.

Svaren från ungdomarna kan ge ansvariga politiker, tjänstemän och övriga intresserade i kommunen information om aktuella frågor eller områden för det fortsatta ungdomspolitiska arbetet. I det fortsatta och fördjupade arbetet i respektive kommun är det av värde att berörda nämnder och styrelser arbetar med svaren från enkätundersökningen tillsammans med ungdomarna.

Läsanvisning

Rapporten innehåller en redovisning av det övergripande resultatet för länet. Den inleds med en sammanfattning, därefter följer en redovisning av likheter och skillnader mellan kommunerna i länet och avslutas med några avslutande reflektioner av resultatet.

I ett separat appendix som endast finns i elektronisk version presenteras resultatet för respektive kommun i Jämtland som deltog i Lupp 2009. Resultaten presenteras ur ett könsperspektiv utifrån vissa områden som upplevdes särskilt angelägna för respektive kommun att uppmärksamma. Vilka områden som fokuserades har tagits fram i samarbete med en referensgruppen bestående av representanter för varje kommun. De olika kommundelarna kan läsas fristående. När det gäller Östersunds kommun görs jämförelser mellan utfallet från den Lupp som genomfördes 2006. Appendix finns för nedladdning både på kfz.se och fou.jamtland.net

Metod

För att få så god uppslutning som möjligt från ungdomarna i år 8 och gymnasieskolans årskurs två har enkätstudien genomförts under skoltid. All medverkan har varit frivillig och när det gäller ungdomar under 18 år har föräldrars medgivande inhämtats.

Enkätstudien genomfördes på elektronisk väg under november månad 2009 och januari månad 2010. Detta innebar att allt material som matades in per automatik gick till Ungdomsstyrelsens databas som möjliggjorde granskning och bearbetning med valfria statistikverktyg. W-Luppen är ett förenklat statistikverktyg där kommunerna kan gå in för att bearbeta och analysera sitt material. SPSS är ett mer utvecklat statistikprogram som ger möjligheter att arbeta med större material och med fler alternativa analyser.

Vi har arbetat med statistikprogrammet SPSS i vår bearbetning av det sammantagna enkätmaterialet från de medverkande kommunerna. Materialet i sin helhet fanns tillgängligt för vår del från och med februari 2010.

Östersunds Lupp-material från 2009 har jämförts med utfallet från Lupp-studien som genomfördes 2006. I rapporten kommer denna jämförelse att redovisas på så sätt att förändringar i svaren lyfts fram och analyseras.

Varje representant från den länsgemensamma referensgruppen har haft i uppdrag att informera och inspirera rektorer, lärare och/eller elever om vad syftet med enkätstudien är. Detta arbete genomfördes under höstterminen 2009. Forskningsledaren från FoU Jämt har varit ute i de kommuner som så önskat och informerat om Lupp-studien och syftet med densamma för olika politiska grupperingar.

Metodproblem som vi upplevt är bland annat att det har varit svårt att se den verkliga svarsfrekvensen, då material har skickats ut i den omfattning som har rapporterats till Ungdomsstyrelsen från kommunerna själva. Det innebär att alla ungdomar i den aktuella årskullen inte alltid funnits med i enkätstudien. Det förekommer även att ungdomar som läser på gymnasiet i kommunerna kan vara skrivna i annan kommun i länet eller utanför länet.

Länsövergripande resultat

Vi har funnit att många av ungdomarnas svar är oberoende av i vilken kommun i länet de bor. I detta kapitel kommer vi därför att sammanfatta resultaten på länsnivå och då koncentrera oss på det som är lika och det som sticker ut i jämförelse med övriga kommuner i länet. Vi kommer att redovisa år 8 från grundskolan för sig och gymnasieskolans årskurs två för sig, utifrån de temaområden som finns i enkätstudien.

Grundskolornas år 8

Länets kommuner har lyckats bra med det förberedande arbetet med vilket återspeglas i svarsfrekvensen då de flesta av ungdomarna att besvara enkäten.

Tabell 1. Svarsfrekvenser för år 8

	Svarsfrekvens (%)
Berg	86
Härjedalen	83
Krokom	85
Ragunda	97
Strömsund	91
Åre	84
Östersund	63

De flesta ungdomarna bor tillsammans med båda sina föräldrar, några växelbor mellan föräldrarna och ytterligare några bor hos en av sina föräldrar. I varje kommun finns det någon eller några enskilda ungdomar som uppger att de inte bor hos någon av sina föräldrar.

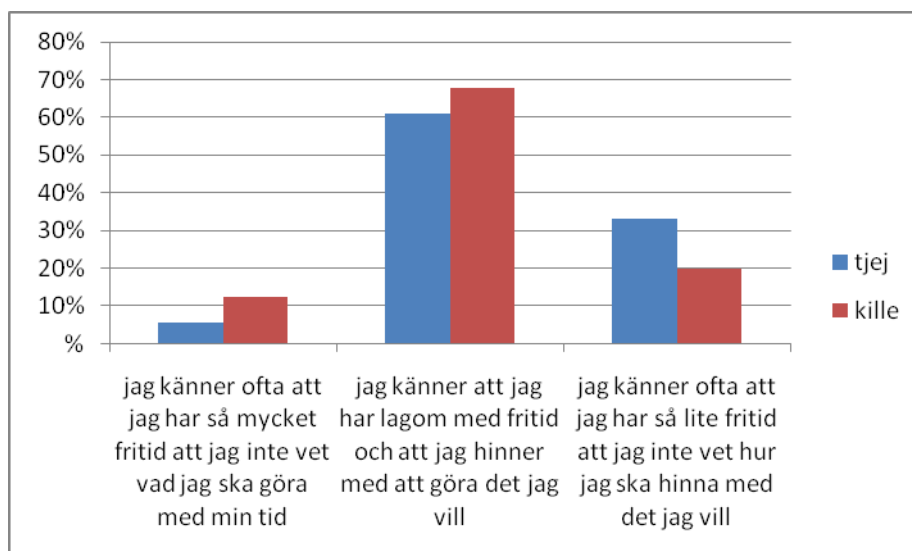
Majoriteten av ungdomarna bor på gård eller i villa/radhus. I Östersund, som är länets enda stad och största kommun, uppger en dryg fjärdedel av ungdomarna att de bor i lägenhet.

Nästan alla ungdomar är födda i Sverige och har svenskt medborgarskap. Detta förhållande råder även hos deras föräldrar även om det finns några föräldrar som kommer från andra länder. Bland föräldrarna som kommer från annat land har några kvar sitt ursprungliga lands medborgarskap.

Majoriteten av föräldrarna uppges yrkesarbета. De mammor som inte yrkesarbetar uppges studera (ca 5 procent), vara föräldralediga eller sjukskrivna (ca 4 procent). Papporna uppges mer sällan vara föräldralediga. Däremot är de i något högre grad arbetslösa jämfört med mammorna.

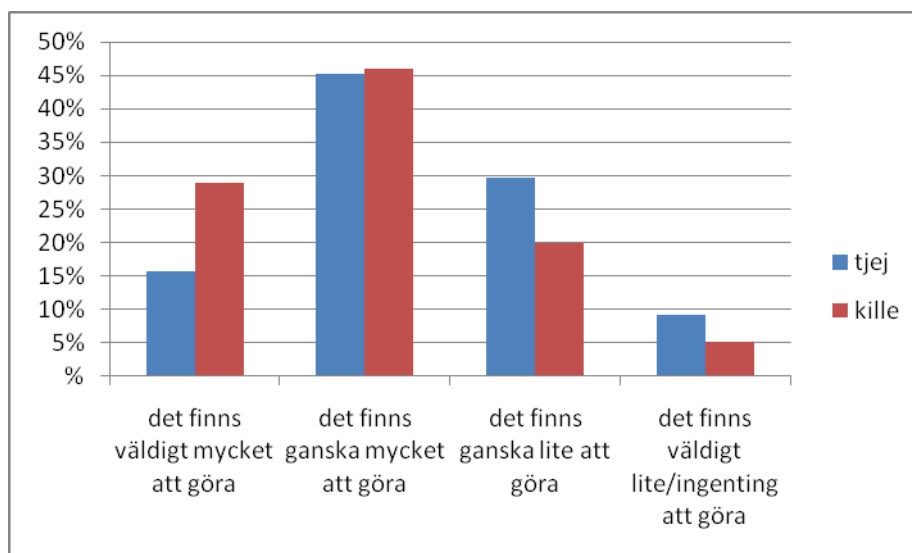
Fritid

Majoriteten av ungdomarna tycker att de har lagom med fritid medan cirka en tredjedel tycker att de har för lite fritid för att hinna med det de vill. Bland dem som tycker att de har för lite fritid för att hinna med det de vill göra är tjejerna i majoritet. Bland dem som tycker att de har för mycket fritid är det killarna som är i majoritet.

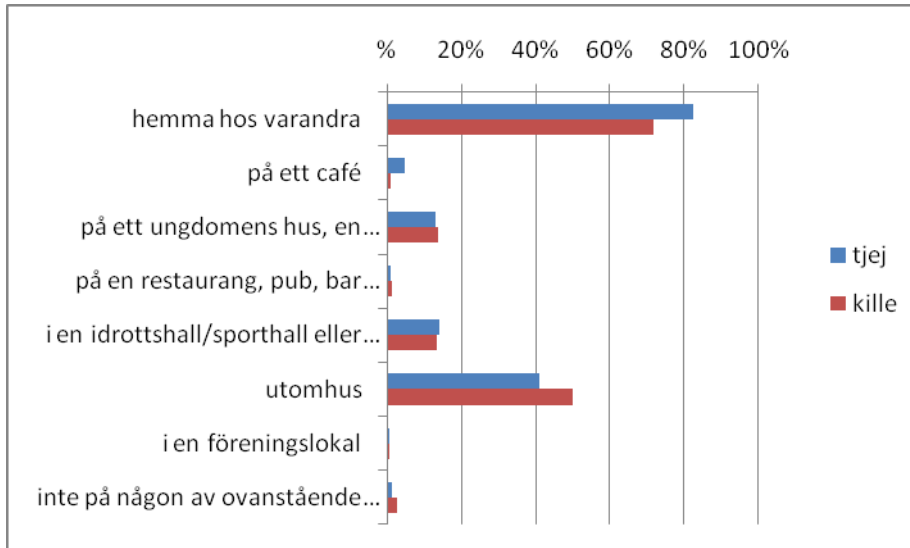
Figur 1. Hur mycket fritid har du?

I alla kommuner tycker drygt 70 procent att det finns tillräckligt eller ganska mycket att göra på fritiden. I Åre kommun ligger denna siffra på 60 procent.

Figur 2. Hur mycket, av det du är intresserad av, finns att göra på fritiden?

De fritidsaktiviteter som förekommer mest är att umgås med kompisar, spela dataspel och surfa eller att chatta på nätet. Killarna spelar dataspel i större utsträckning än tjejerna. Det är i stort sett ingen som uppger att de spelar om pengar på nätet. På frågan om var de i första hand träffar sina kompisar, svarar de flesta att det är hemma hos varandra eller utomhus. Därefter kommer fritidsgården eller idrottshallen.

Figur 3. Var träffar du oftast dina kompisar på fritiden?

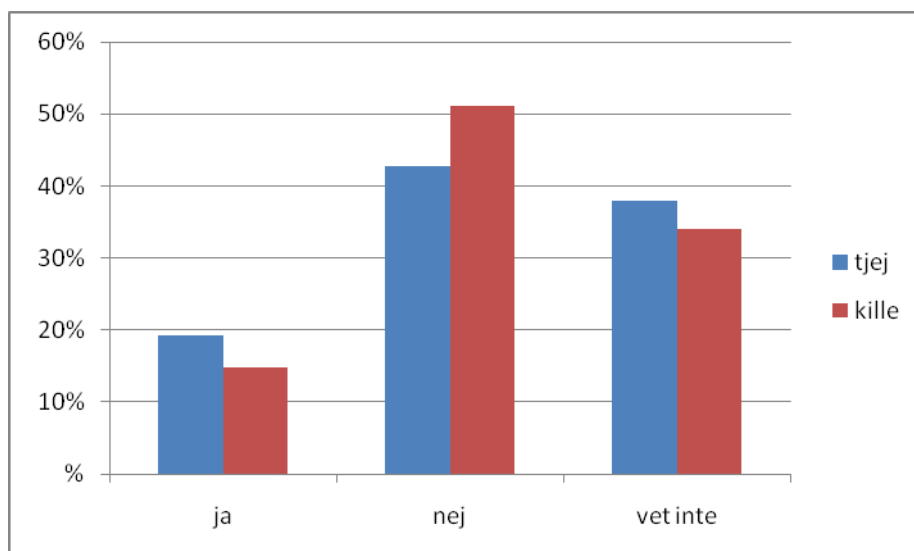
När det gäller att idrotta så är det fler som gör detta på egen hand än organiserat i förening. En absolut majoritet av åttorna har aldrig varit med i någon förening överhuvudtaget. Samtidigt finns det i alla kommuner ungdomar som har förtroendeuppdrag i någon förening.

Tjejerna uppger att de sjunger och spelar i högre grad än killarna, medan killarna fiskar och jagar i större utsträckning än tjejerna. De flesta av ungdomarna är ute i naturen någon gång varje vecka. Det är fler ungdomar som uppger att de skriver varje dag eller vecka än det är som läser. I alla kommuner finns det ungdomar som svarar att de aldrig läser eller skriver på sin fritid. Majoriteten av ungdomarna uppger att de hjälper till hemma varje dag eller vecka.

Tabell 2. Hur ofta gör du följande saker på din fritid?

	Tjej			Kille		
	Åtminstone varje vecka (%)	Åtminstone varje år (%)	Aldrig (%)	Åtminstone varje vecka (%)	Åtminstone varje år (%)	Aldrig (%)
Idrottar/motionerar i klubb eller förening	60	8	33	54	9	37
Idrottar/motionerar men inte i klubb eller förening	62	26	12	60	25	15
Går på sportevenemang utan att delta själv	6	55	38	12	49	39
Umgås med kompisar	91	8	1	93	5	2
Deltar i föreningsverksamhet	27	29	43	27	27	45
Går på café	13	76	10	12	68	20
Går på ungdomens hus, fritids- gård eller liknande	20	35	45	28	37	36
Går på konsert	1	70	29	2	60	39
Går på tea- ter/musikal/dansuppväsning	2	70	29	2	44	54
Går på museum/utställning	0	49	50	2	50	48
Går runt på stan med kompisar	38	57	6	32	57	11
Går på fest	7	72	21	10	66	24
Är ute i naturen	46	48	6	46	47	8
Fiskar/jagar	4	51	45	18	64	18
Sjunger/spelar instru- ment/musik	51	20	29	30	22	49
Tränar dans/teater	29	16	55	7	8	85
Målar/syr eller annan skapande verksamhet	34	39	27	14	24	62
Spelar datorspel/tv-spel	43	43	14	85	12	3
Surfar/chattar på Internet	91	6	3	86	10	4
Spelar om pengar på Internet	0	1	99	5	8	87
Besöker bibliotek	7	47	46	6	33	63
Åker skateboard/snowboard	21	35	44	32	28	39
Mekar med bi- lar/motorcyklar/andra tekniska saker	4	21	75	27	40	33
Spelar rollspel/levande rollspel	5	17	79	10	17	73
Läser	64	29	7	52	34	14
Skriver	69	23	8	53	27	19
Hjälper till hemma med mat/städning/tvätt mm	83	17	1	79	17	3

I alla kommuner finns det ungdomar som menar att det finns saker som de skulle vilja göra som de inte kan göra på grund av sin könstillhörighet. Detta är mer förekommande bland tjejerna än bland killarna.

Figur 4. Finns det något du inte kan göra på grund av att du är kille eller tjej?

När det gäller deras möjligheter att kunna påverka i föreningslivet uppger ungefär hälften att de kan påverka i den utsträckning som de vill medan den andra hälften säger att de inte vill påverka. Några uttrycker att de vill kunna vara med och påverka i större utsträckning än de kan idag.

De resor som de har gjort inom Sverige eller utomlands har för en klar majoritet varit i form av semesterresor tillsammans med sina föräldrar. Några enskilda ungdomar från varje kommun har någon eller några gånger rest utomlands utan sina föräldrar. Här har flertalet av dessa ungdomar uppgett att de varit och hälsat på släkt eller vänner. Några enskilda har varit på ungdomsutbyte, studerat, arbetat eller varit volontär.

På frågan om vad som skulle behövas för att de ska kunna resa utomlands och/eller kunna arbeta, studera, vara volontär och så vidare svarar de flesta att de behöver mer pengar eller att de inte är intresserade. Andra pekar på att de behöver mer information om dessa möjligheter och tillstånd från föräldrarna.

Skola

De flesta ungdomarna i länets åttondeklasser tycker att skolmiljön i stort är ganska bra och att skolbiblioteket och möjligheterna att få extra hjälp och stöd vid behov är ganska eller mycket bra. Däremot är de lite mer kritiska till skolmaten och sina scheman.

Tabell 3. Vad tycker du om de här sakerna i din skola?

	Mycket bra (%)	Ganska bra (%)	Varken eller (%)	Ganska dåligt (%)	Mycket dåligt (%)
Skolmiljön	12	42	26	14	6
Skolbiblioteket	24	36	22	9	10
Skolmaten	10	19	21	24	26
Schema	11	37	27	15	11
Möjlighet att få extra hjälp och stöd	25	41	22	7	6

Majoriteten av ungdomarna uppger att de tycker att det är ganska bra stämning på skolorna, men det finns i alla kommunerna även de ungdomar som tycker att det är ganska eller mycket dålig stämning i skolan. På frågan om mobbning, främlingsfientlighet eller sexuella trakasserier är problem i skolan svarar ungefär lika många tjejer som killar att de upplever det så. Killar tycker i något större utsträckning att mobbning (killar 27 procent och tjejer 22 procent) och främlingsfientlighet (killar 19 procent och tjejer 16 procent) är ett problem i skolan, medan tjejerna är något fler när det gäller sexuella trakasserier (tjejer 12 procent och killar 10 procent). Det finns alltid några som tycker att lärarna inte agerar när dessa missförhållanden före-

kommer. Hälften av ungdomarna anser att skolan agerar då lärare kränker elever. En fjärdedel har svarat varken eller och detta kan tolkas som att man inte vill eller kan ta ställning.

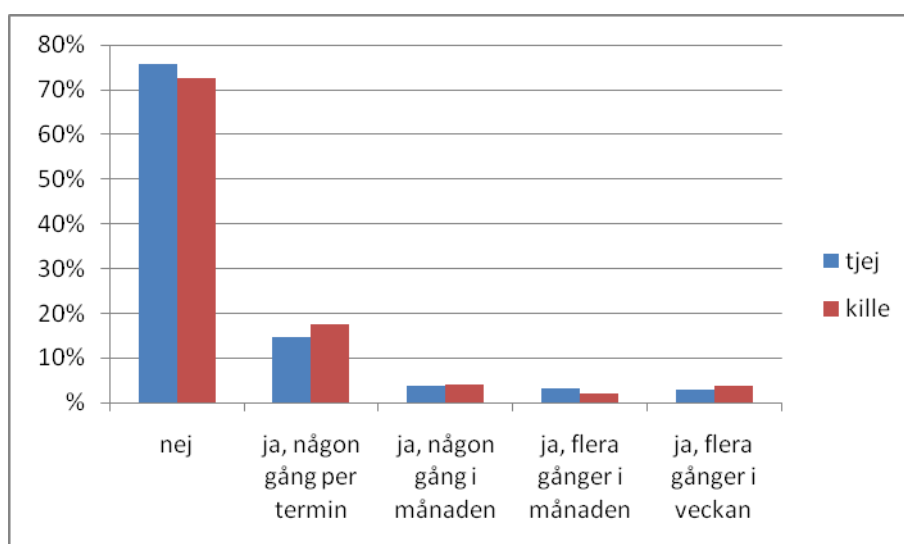
Drygt en tredjedel av ungdomarna tycker att de har fått information om vad de kan vara med och bestämma om i skolan. Det är även en tredjedel av ungdomarna som svarar varken eller. En minoritet tycker att de inte har fått någon eller lite information.

Det varierar mellan kommunerna i vilken utsträckning de upplever att de uppmuntras till att medverka i elev- eller klassråd. Ungefär hälften av ungdomarna tycker att elevrådet tas på allvar. Även här är det 25 procent som inte tar ställning, utan svarar varken eller. Det är förhållandevis många som inte tycker att elevrådet tas på allvar.

Tabell 4. Hur mycket vill/får du som elev vara med och bestämma om?

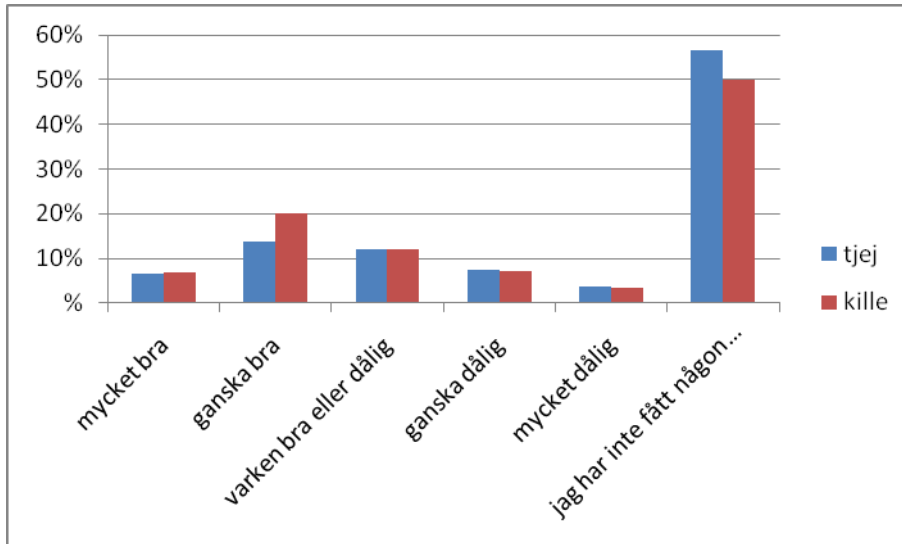
	Vill bestämma		Får bestämma	
	Väldigt eller ganska mycket (%)	Ganska lite eller ingenting (%)	Väldigt eller ganska mycket (%)	Ganska lite eller ingenting (%)
Vad du får lära dig	73	27	36	64
Vilka böcker ni ska ha	56	44	20	79
Arbetsformer, ex grupparbete	74	25	41	59
Skolmiljö inne	72	29	37	62
Skolmiljö ute	59	40	31	69
Reglerna i skolan	63	38	24	76
Läxorna	70	31	26	75
Proven	68	32	26	73
Skolmaten	69	32	18	83
Schemat	68	32	17	83

En klar majoritet av ungdomarna uppger att de aldrig skolkar från skolan. I alla kommuner finns det någon eller några ungdomar som uppger att de skolkar varje dag.

Figur 5. Brukar du skolka?

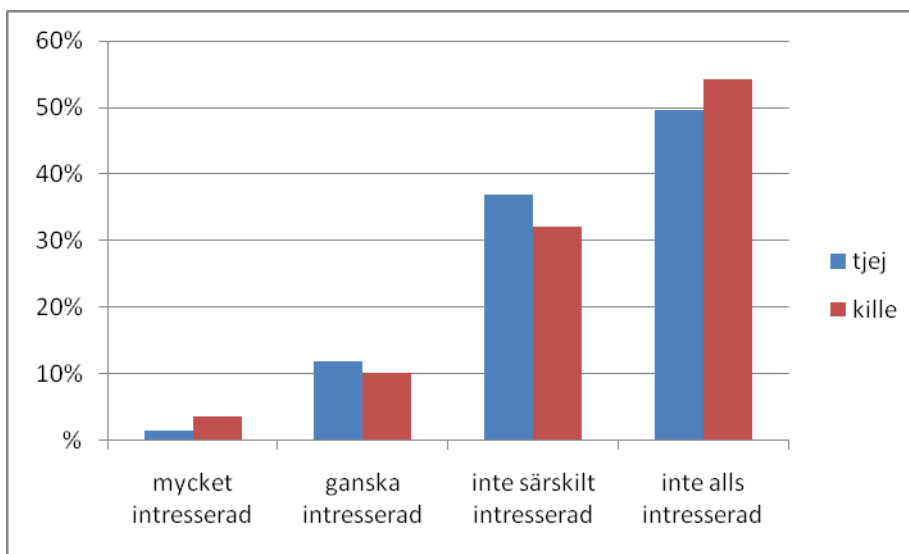
När det gäller information inför gymnasiet om olika gymnasieprogram anser majoriteten av ungdomarna att de har fått dålig eller ingen information alls.

Figur 6. Vad tycker du om den information du fått inför valet av gymnasieprogram?

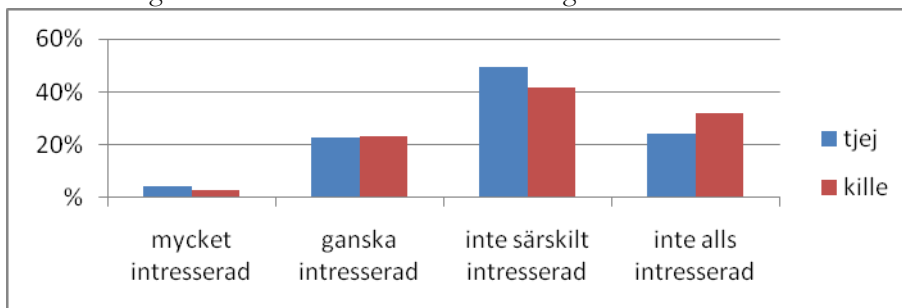
Politik, samhälle och inflytande

En klar majoritet av ungdomarna uppger att de inte alls är intresserade eller att de inte är särskilt intresserade av politik. I varje kommun finns det ändå någon eller några som uppger att de är ganska eller mycket intresserade.

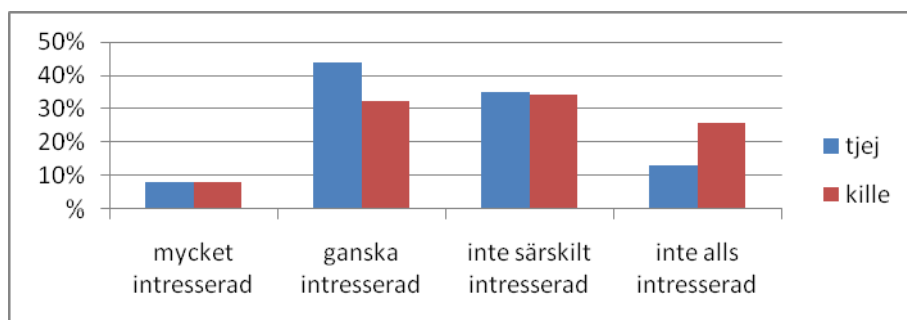
Figur 7. Hur intresserad är du av politik?

När det gäller intresset för samhällsfrågor är det fortfarande inte särskilt stort.

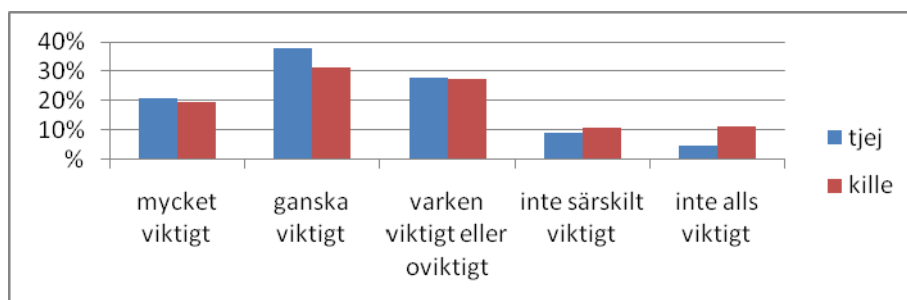
Figur 8. Hur intresserad är du av samhällsfrågor?

Däremot är det betydligt fler av åttondeklassarna som är intresserade av vad som händer i andra länder.

Figur 9. Hur intresserad är du av vad som händer i andra länder?

Många av ungdomarna tycker att det är viktigt eller mycket viktigt att politiker och ungdomar/ungdomar träffas och diskuterar med varandra. Samtidigt är det bara ungefär hälften av dessa ungdomar som själva skulle kunna tänka sig att vara med på en dylik träff.

Figur 10. Hur viktigt är det att beslutsfattare i kommunen och grupper av ungdomar träffas?

På frågan om vilka politiska aktiviteter de har medverkat i svarar de flesta att skriva på namninsamlingar, bära märke eller symbol och delta i laglig demonstration. Dessa alternativ är även mest förekommande bland dem som skulle kunna tänka sig att delta i någon aktivitet. Bland killar är det fler som kan tänka sig att måla politiska slagord och ockupera byggnader medan tjejerna hellre skriver insändare eller skriver på namninsamlingar.

Tabell 5. Har du någon gång det senaste året deltagit i någon av följande aktiviteter eller kan tänka dig att göra det?

	Tjej			Kille		
	Det har jag gjort (%)	Inte gjort, men kan tänkas göra (%)	Det skulle jag aldrig göra (%)	Det har jag gjort (%)	Inte gjort, men kan tänkas göra (%)	Det skulle jag aldrig göra (%)
Skriva på en namninsamling	37	43	20	29	39	32
Ta kontakt med någon politiker	5	38	57	7	32	62
Skriva insändare	13	44	44	8	38	55
Bära märken/symboler som uttrycker en åsikt	14	43	43	11	37	51
Delta i bojkotter etc	3	31	66	5	35	60
Delta i lagliga demonstrationer	3	44	52	5	42	53
Vara medlem i ett politiskt parti	2	23	76	3	29	68
Debattera politik på Internet	3	22	75	5	26	69
Delta i olagliga demonstrationer/aktioner	2	15	84	5	27	68
Måla politiska slagord på allmän plats	2	11	87	5	19	77
Ockupera byggnader	1	13	85	6	22	73
Skada andras egendom i protest	2	7	91	4	19	77

På fråga om vad de själva anser vara viktigast att satsa på om de själva var politiker svarar killar och tjejer någorlunda samstämt sjukvård och skola. Därefter kommer ställen för ungdomar att träffas på och bostäder för unga. En betydligt större andel av tjejerna tycker att lika lön för lika arbete mellan män och kvin-

nor är viktigt. De är även i majoritet när det gäller frågor om djurens rättigheter. Killarna tycker att det är lite viktigare med frågor som rör fritidsaktiviteter och arbetet mot kriminalitet.

Tabell 6. Tänk dig att du är politiker och bestämmer i den kommun där du bor. Vad är viktigast att satsa på?

	Tjej (%)	Kille (%)
Arbete mot kriminalitet	20	26
Arbete mot främlingsfientlighet	15	12
Bostäder för unga	22	22
Idrottsanläggningar	21	31
Arbetsmiljö i skolan	15	13
Arbete för miljö	17	13
Gator, vägar och cykelbanor	5	13
Lika lön för män och kvinnor	40	19
Kollektivtrafik	5	9
Arbete för att minska användandet av alkohol och droger bland unga	14	13
Skapa arbeten för unga	19	24
Ställen där ungdomar kan träffas	28	23
Stöd till föreningar	5	8
Stöd till kulturverksamheter för unga	3	3
Djurens rättigheter	20	10
Sjukvård	35	29
Skola	34	32
Barnomsorg	12	8
Äldreomsorg	14	8
Fritidsaktiviteter	19	26
Ungas psykiska hälsa	15	7

När det gäller deras tankar om möjligheten att kunna föra fram sina åsikter till dem som beslutar i kommun svarar de flesta att de inte vet eller att de har ganska små kunskaper om hur de ska gå tillväga. På frågan om de vill vara med och påverka i frågor som rör den kommun där de bor svarar drygt 40 procent att de vill vara med och påverka. Den främsta anledningen till att man inte vill vara med och påverka uppges vara att de inte är tillräckligt intresserade. En tredjedel uppger att de kan för lite om hur de ska göra.

Om de skulle försöka att påverka skulle de i första hand vända sig till någon som de känner.

Tabell 7. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?

	Tjej (%)	Kille (%)
Personlig kontakt/någon jag känner	17	18
Politiskt parti eller politiskt ungdomsförbund	7	10
Förening eller organisation	5	6
Medierna	6	6
Tjänstemän eller politiker	5	10
Någon organiserad ungdomsgrupp som jobbar med inflytande (exempelvis ungdomsråd eller ungdomsfullmäktige)	5	6
Vill inte påverka	9	10
Annat	7	7
Vet inte	56	47

Trygghet

De flesta ungdomarna i klass åtta känner sig trygga, men det finns några i varje kommun som upplever att de inte har vågat gå ut under den närmaste sexmånadersperioden. Det är något fler killar som blivit be-

stulna. I alla kommuner är det någon eller några som uppger att de har blivit misshandlade eller blivit utsatta för sexuellt våld eller utnyttjande.

Tabell 8. Om du tänker tillbaka på det senaste halvåret, har något av följande hänt dig?

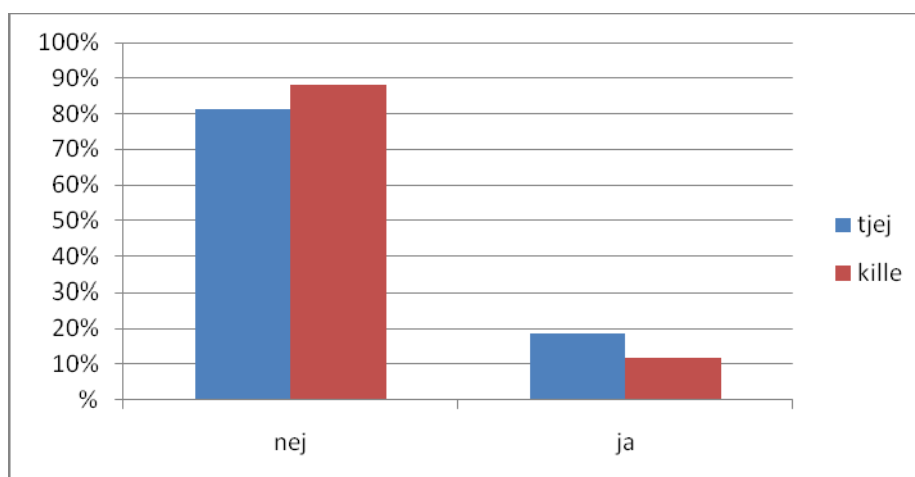
	Tjej (%)	Kille (%)
Jag har inte vågat gå ut	6	2
Någon har hotat mig	10	11
Någon har stulit från mig	8	14
Jag har blivit utsatt för misshandel	3	3
Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande	3	2
Inget av detta har hänt mig	78	75

De mest otrygga platserna upplever de är på buss, tåg eller liknande. Tjejer är också mindre trygga än killar i sitt eget bostadsområde på kvällar.

Tabell 9. Känner du dig trygg på följande ställen?

	Tjej (%)			Kille (%)		
	Ja, alltid	Ja, oftast	Nej	Ja, alltid	Ja, oftast	Nej
Utomhus i mitt bostadsområde på dagen	85	13	1	89	9	2
Utomhus i mitt bostadsområde på kvällen	50	42	9	76	20	3
På väg till eller från skolan	82	16	2	86	11	2
I klassrummet	80	18	2	86	12	3
På rasterna i skolan	73	24	3	74	24	2
På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	62	32	7	73	22	4
På diskotek eller annat nöjesställe	44	46	9	66	29	4
Ute på stan, på allmän plats	48	49	4	68	28	4
På buss, tåg, tunnelbana eller liknande	36	53	11	66	30	4
I hemmet	90	9	1	95	4	2

En klar majoritet av ungdomarna i klass åtta upplever inte att de blivit mobbade eller utfrysade under det senaste året. Det är fler tjejer än killar som blivit utsatta för mobbning eller utfrysning.

Figur 11. Har du blivit mobbad eller utfrysad senaste halvåret?

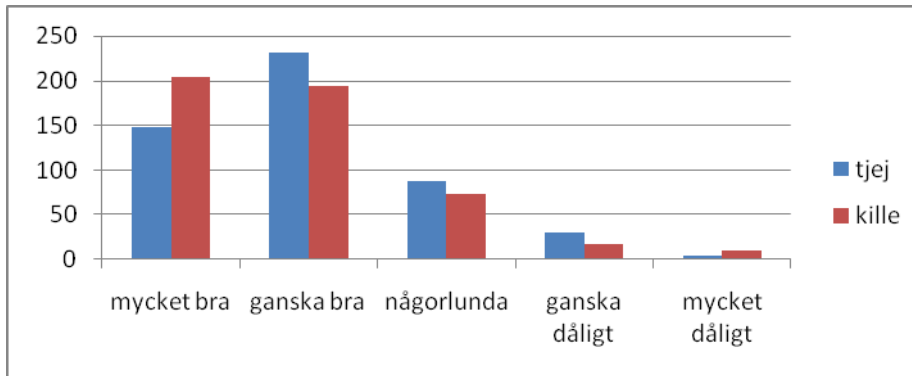
Bland de ungdomar som uppger att de har blivit utsatta för mobbning menar de att detta oftast sker i skolan, både i klassrummet som på rasterna. Ungefär en tredjedel uppger att mobbning skett genom telefon, sms och email och det är vanligare att tjejer utsatts för mobbning genom dessa kanaler. Det är unge-

får lika många som uppger att de har blivit utsatta för mobbning som det är som uppger att de har varit med och mobbat andra.

Hälsa

De flesta ungdomarna bedömer sitt hälsotillstånd som ganska eller mycket bra.

Detta resulterar i att de svarar att de upplever att de inte är mer sjuka än andra, eller att de är sjuka mer sällan än andra. Ett fåtal ungdomar i kommunerna upplever sig som mer sjuka än andra.

Figur 12. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

Det ohälsosymtom som är mest förekommande är att de är trötta under dagen. För tjejerna kommer sedan att de känner sig stressade, att de sover dåligt och har svårt att somna på kvällarna. Nästan hälften av tjejerna har huvudvärk minst varje veckan. Nästan lika många har ont i magen i samma utsträckning.

Tabell 10. Hur ofta har du haft följande besvär under det senaste halvåret?

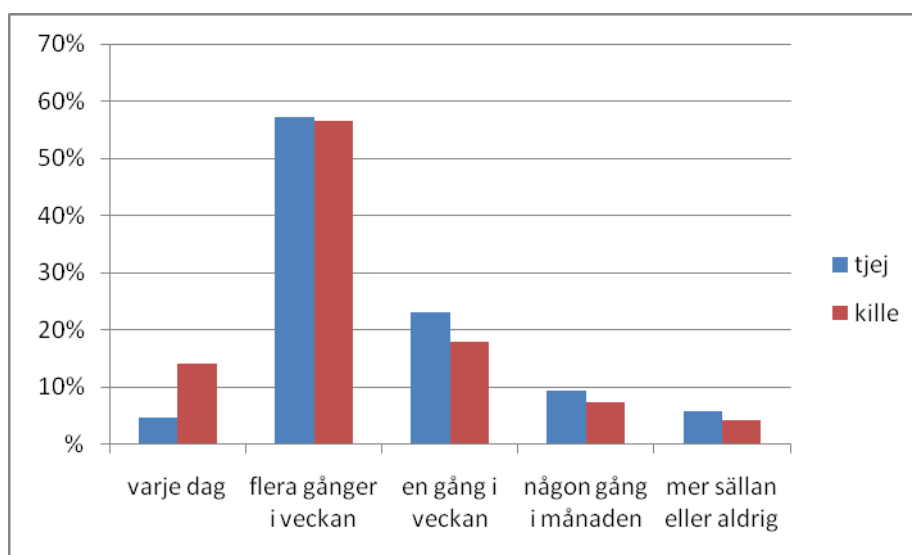
	Tjej (%)					Kille (%)				
	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig
Huvudvärk	5	22	22	33	17	4	8	15	37	36
Ont i magen	5	14	18	46	16	3	6	8	37	46
Svårt att somna	11	21	17	25	26	7	13	14	26	40
Känt dig stressad	17	30	22	21	10	6	17	16	32	30
Trött under dagarna	26	38	17	15	4	19	33	21	16	12
Sovit dåligt på natten	13	22	15	27	23	8	15	16	24	38

Det är fler som hoppar över frukosten minst en gång i veckan än som hoppar över lunchen. Majoriteten av ungdomarna äter inte snabbmat mer än en gång i månaden. Hälften av ungdomarna i åttan äter godis eller snacks minst en gång i veckan och det är en fjärdedel av dem som äter godis eller snacks flera gånger i veckan.

Tabell 11. Hur ofta händer följande?

	Tjej (%)					Kille (%)				
	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig
Hoppar över frukosten	10	18	13	12	46	7	15	8	15	55
Hoppar över lunchen	3	16	13	21	47	3	9	13	21	53
Äter snabbmat	1	7	14	52	26	2	7	16	57	18
Äter godis eller snacks	5	26	53	12	5	7	26	44	17	7

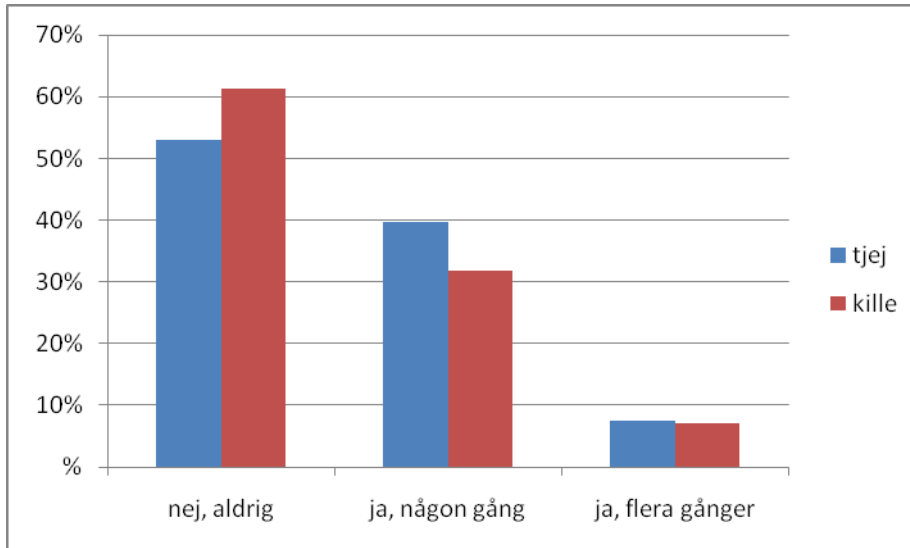
En klar majoritet av ungdomarna tränar i sådan omfattning att de svettas eller blir andfädda minst en gång i veckan.

Figur 13. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfädd eller svettas?

Majoriteten av åttondeklassarna uppger att de varken röker, snusar, dricker alkohol eller använder några narkotiska preparat. Av dem som uppgett att de dricker alkohol så är det mer förekommande att de dricker starköl och/eller cider istället för folköl. Alkoholen får de tag i via kompisar, de tar olovandes ifrån föräldrarna eller så köper någon annan vuxen ut alkohol åt dem. Det är ungefär en handfull ungdomar i varje kommun som uppger att de dricker sig berusade någon gång varje vecka. Debutåldern för de olika drogerna ligger från 11 år eller yngre upp till 14 år. Majoriteten av ungdomarna vet att de inte får dricka alkohol för sina föräldrar.

Förhållandevis många av ungdomarna upplever att de har blivit orättvist behandlade på ett sätt som fått dem att känna sig kränkta någon gång under den senaste halvårsperioden.

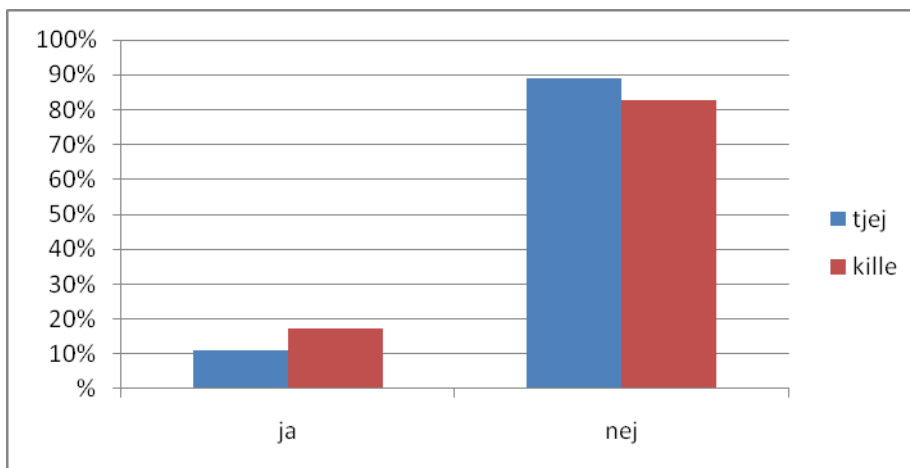
Figur 14. Har du det senaste halvåret upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du känt dig kränkt?

Här är det skolans personal, andra elever och någon i den egna familjen som i störst utsträckning nämns som utförare. Många har även kryssat i alternativet annat och här har vi ingen kunskap om vad de syftar på.

Även när det gäller vad de har känt sig orättvist behandlade eller kränkta för är det 42 procent som har kryssat för alternativet annat. De vanligaste orsakerna till den orättvisa behandlingen är utseende (22 procent), ålder (11 procent), kön (6 procent) och hudfärg eller utländsk bakgrund (4 procent).

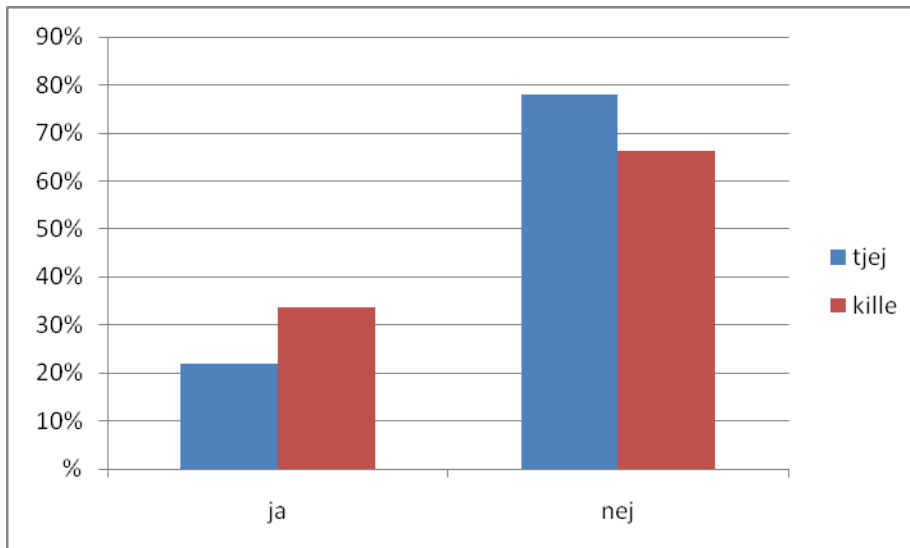
Arbete

Ungefär en tredjedel av ungdomarna har någon form av extraarbete på kvällar eller helger. Nästan lika många har sökt men inte fått något extraarbete.

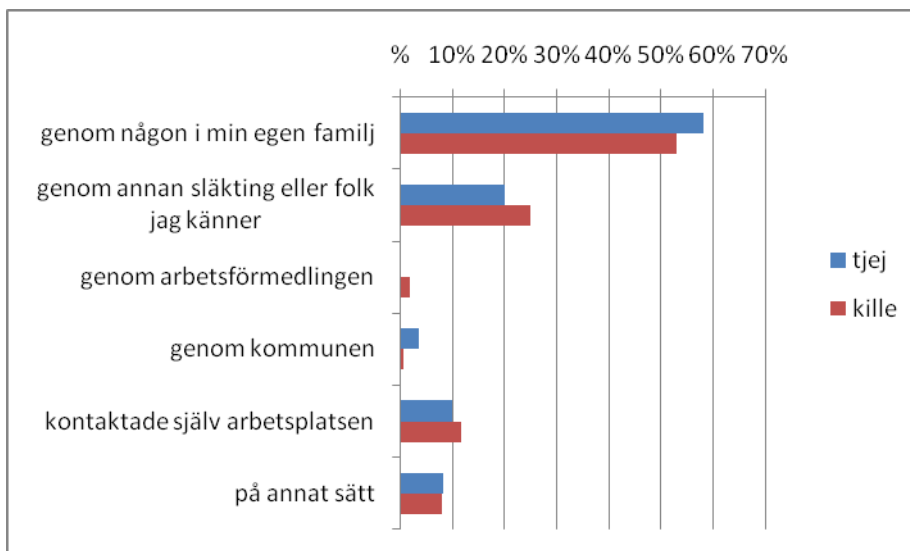
Figur 15. Har du något extrajobb just nu?

När det gäller sommarjobb är det fler som har haft ett sådant. Även här finns det en grupp som har sökt men inte fått något sommarjobb.

Figur 16. Hade du ett sommarjobb i somras?

De flesta har fått dessa jobb genom den egna familjen, någon släkting eller via bekanta. Några har sökt jobben på egen hand eller på annat sätt.

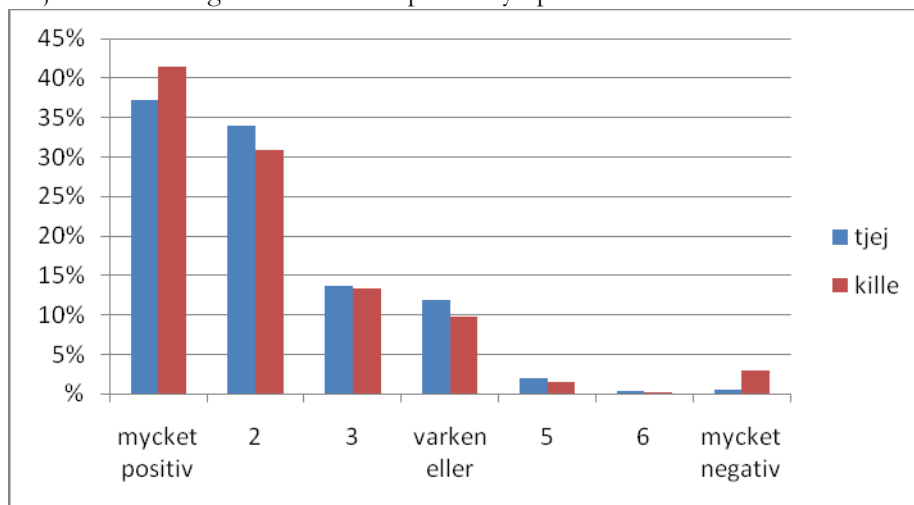

Figur 17. Hur fick du ditt sommarjobb?

Majoriteten av ungdomarna i klass åtta kan tänka sig att starta eget företag när de blir vuxna. Detta kan säkert kopplas samman med att en stor del av ungdomarna har någon förälder som är egen företagare.

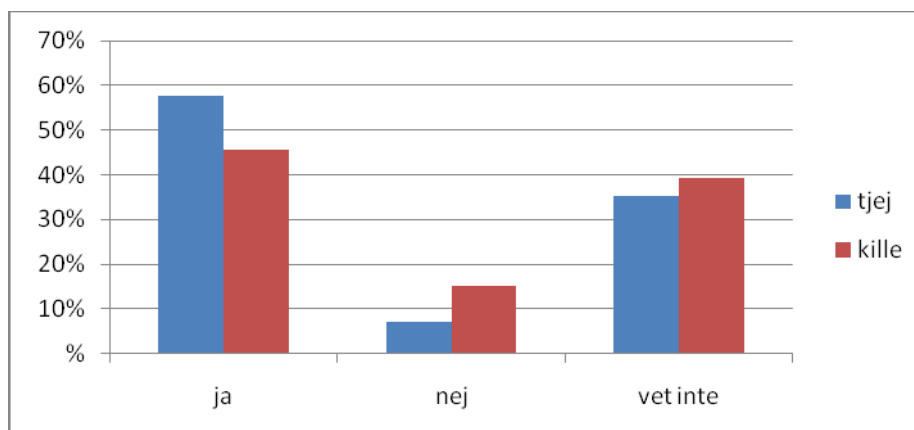
Framtid

Majoriteten av ungdomarna har en positiv syn på framtiden.

Figur 18. Hur ser du allmänt på framtiden för egen del?

Då de flesta av länets kommuner är små kommuner i glesbygd utan egen gymnasieskola svara de flesta åttorna att de kommer att läsa på gymnasieskola i annan kommun. Här skiljer sig Östersund från övriga kommuner, men även här har cirka en tredjedel svarat att de kommer att läsa på gymnasiet i annan kommun.

Figur 19. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Många tror att de kommer att flytta ifrån kommunen i framtiden. Då i första hand beroende på arbetsmöjligheter, studier, för att de vill prova på något nytt eller för att följa pojk- eller flickvän eller annan vän.

Tabell 12. Varför kan du tänka dig flytta från kommunen?

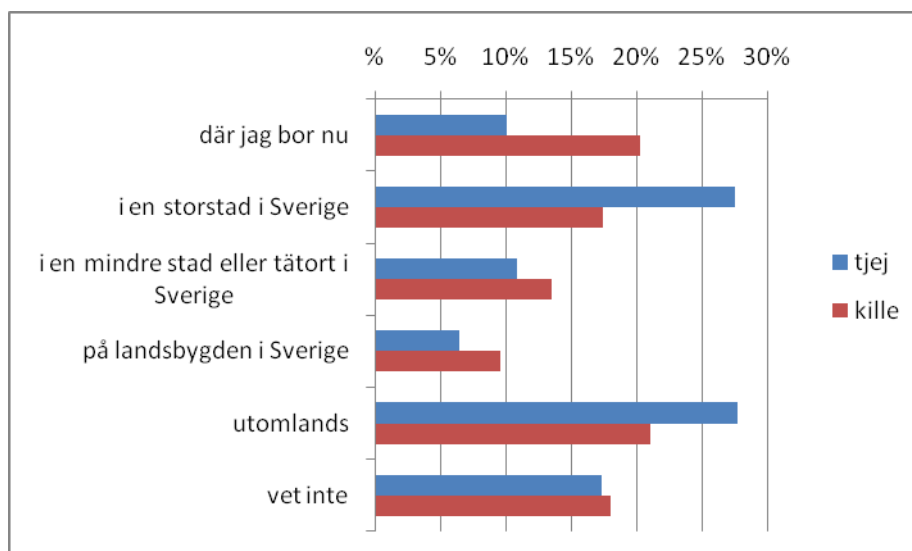
	Tjej (%)	Kille (%)
Jobb	32	44
Studier	43	27
Flick-/pojkvän eller kompisar	28	27
Vill prova på något nytt	38	18
Annat	8	9
Vet inte	6	8

Det som kan få dem att flytta tillbaka till kommunen är framför allt närhet till släkt och vänner eller att man flyttar tillbaka med sin pojk- eller flickvän. Det som kommer närmast är att de tycker att det är en bättre uppväxtmiljö för barnen. Alternativet att de fått arbete i kommunen eller dess närhet är det lika många som har kryssat i som de som säger att inget kan få dem att flytta tillbaka.

Tabell 13. Vad tror du kan få dig att flytta tillbaka?

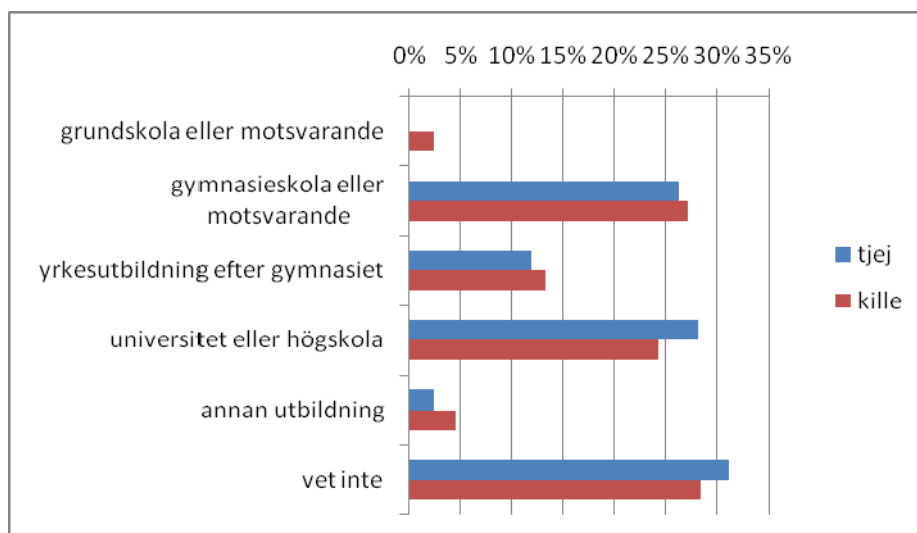
	Tjej (%)	Kille (%)
Jobb	19	27
Studier	5	6
Flick-/pojkvän eller kompisar	23	22
Närheten till släkt och familj	43	26
Bostadssituationen i kommunen	2	2
Bättre miljö för mina barn att växa upp i	18	13
Annat	8	7
Vet inte	14	13
Ingenting kan få mig att flytta tillbaka	19	27

På frågan om var man vill bo om tio år särskiljer sig åttorna i Bergs kommun genom att svara att de vill bo där de bor nu. I de andra kommunerna varierar de mest valda alternativen mellan att bo i storstad i Sverige och utomlands och här är de flesta tjejer. Det är fler av killarna som vill bo där de bor nu.

Figur 20. Om du hade alla möjligheter, var skulle du helst vilja bo om tio år?

För de flesta är den högst planerade utbildningen gymnasium, universitet eller högskola eller att de inte vet. Därefter kommer yrkesutbildning eller annan utbildning. Det är bara några av killarna som svarar grundskola.

Figur 21. Vilken är den högsta utbildningen som du planerar att gå?

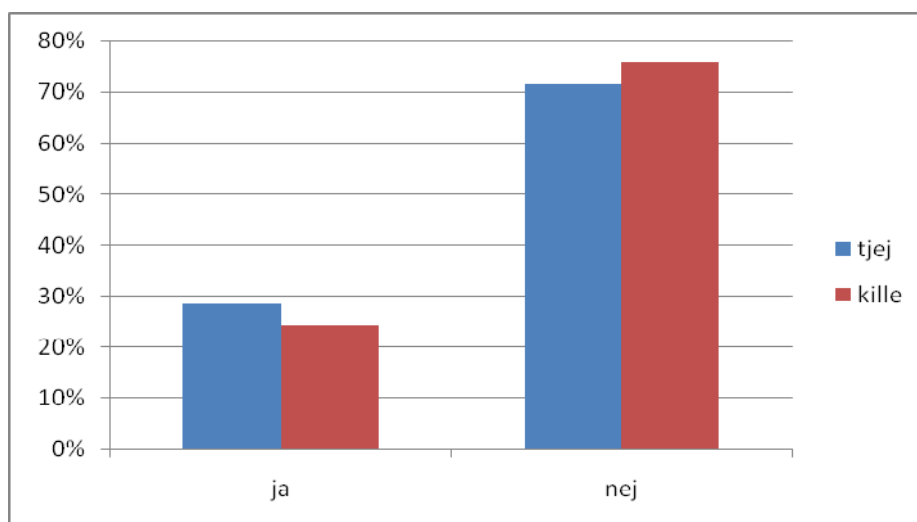
Länets gymnasieskolor årskurs två

Svarsfrekvensen för årskurs två på gymnasiet är lägre än för år 8 på högstadiet. I Åre och Östersunds kommun är svarsfrekvensen låg. Ungdomsstyrelsen anger att svarsfrekvensen bör ligga på minst 60 procent för att få tillförlitliga resultat och att speciella grupper inte ska bli underrepresenterade.

Tabell 14. Svarsfrekvenser för årskurs 2 på gymnasiet

	Svarsfrekvens (%)
Berg	67
Härjedalen	68
Krokom	74
Ragunda	85
Strömsund	84
Åre	45
Östersund	32

I alla de sju kommuner som ingår i länets Luppstudier finns det ungdomar som går på de lokala gymnasieskolorna som kommer från andra kommuner i eller utanför länet. Det innebär att alla kommuner har studerande på gymnasienivå som flyttat till kommunen för att läsa det program som de läser. I princip alla dessa inflyttade ungdomar mellan 16-19 år kommer själva utan sina familjer.

Figur 22. Har du varit tvungen att flytta för att kunna gå i den skola du går nu?

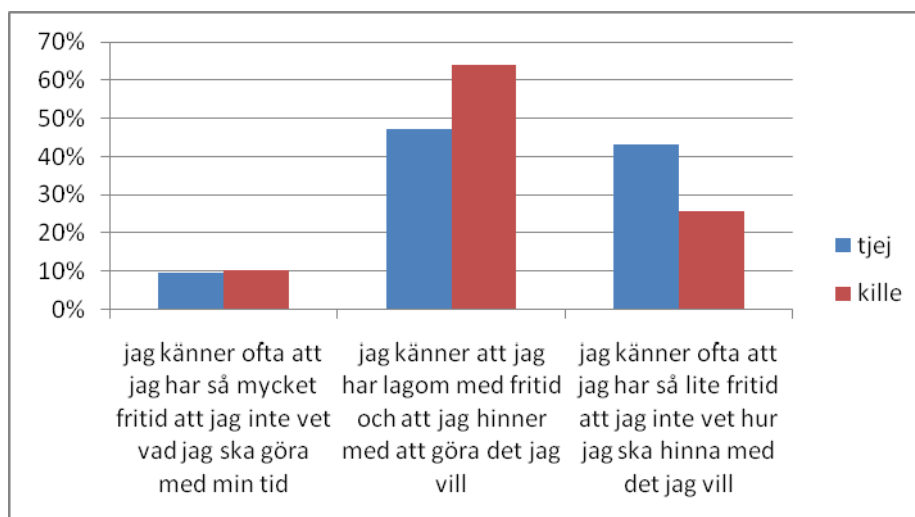
De flesta ungdomarna i årskurs två på gymnasiet bor däremot i kommunen sedan tidigare och då bor de oftast kvar hemma med båda eller någon av sina föräldrar. Några bor själv eller tillsammans med sin pojk-/flickvän eller med annan kompis. De som bor kvar hemma hos sina föräldrar bor oftast på gård, villa eller radhus, medan de som flyttat hemifrån bor i lägenhet. De kan även bo i andra hand, som inneboende eller i studentboenden av olika slag.

Majoriteten av föräldrarna, oavsett mammor eller pappor, yrkesarbetar. I alla kommuner, utom Ragunda kommun, uppger cirka en tredjedel av ungdomarna att någon av föräldrarna är egenföretagare. I Ragunda svarar alla utom en vardera att de inte har någon förälder som är egenföretagare eller att han inte vet. Många av ungdomarna i alla medverkande kommuner kan själva tänka sig att starta eget i framtiden.

Cirka en fjärdedel av ungdomarna som svarat på Lupp-enkäten har någon form av extraarbete på kvällar och/eller helger. En klar majoritet av ungdomarna hade ett sommarjobb senaste sommaren. På frågan hur de har fått dessa sommararbeten svarar majoriteten av ungdomarna att de har fått dem genom familjen, nära släktingar, vänner eller via kommunen. Några hade tagit kontakt med arbetsplatsen på egen hand. Ett fåtal hade fått arbete via arbetsförmedlingen eller genom att de sökt utannonserad tjänst.

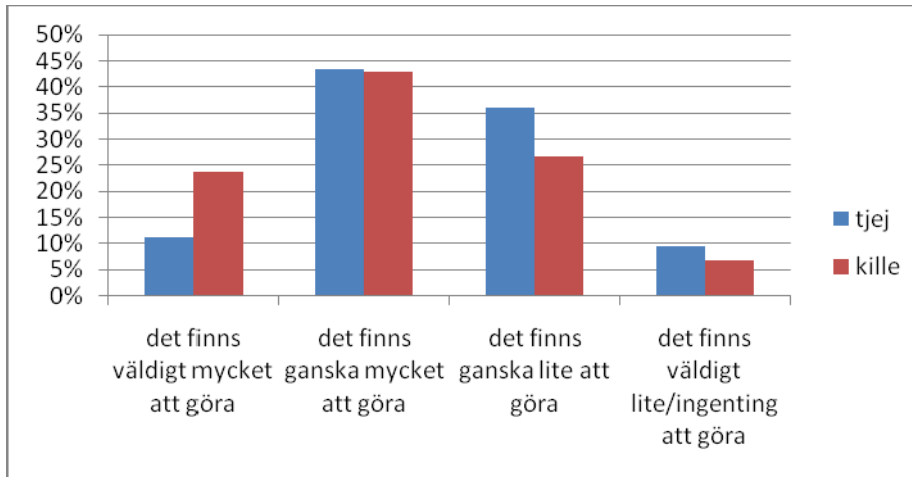
Fritid

De flesta ungdomarna tycker att de har lagom med fritid för att hinna med det de vill. Därefter kommer de ungdomar som tycker att de har för lite tid för att hinna med det de vill. Majoriteten av dessa är tjejer. En mindre andel av ungdomarna tycker att de har så mycket fritid att de inte vet vad de ska göra med sin tid.

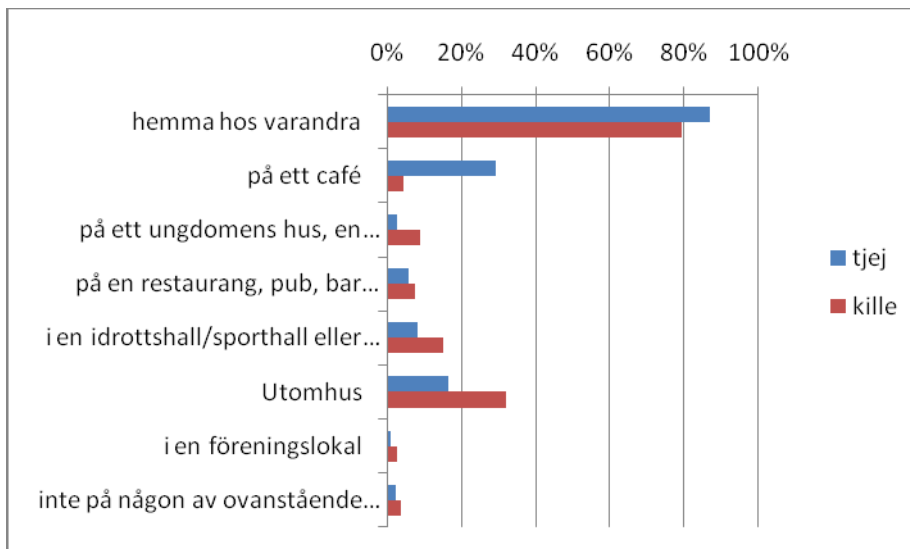
Figur 23. Hur mycket fritid har du?

De flesta tycker att det finns ganska mycket att göra. Bland dem som tycker att det finns ganska lite att göra av det som de är intresserade av är tjejerna i majoritet. Något fler, framför allt killar, tycker att det finns väldigt mycket att göra och slutligen kommer de som tycker att det finns väldigt lite eller ingenting alls att göra och här är tjejerna något fler än killarna.

Figur 24. Hur mycket av det du är intresserad av finns att göra på fritiden?

När man träffas blir det oftast hemma hos varandra, utomhus (killarna), i idrottshallen eller på café (tjejerna).

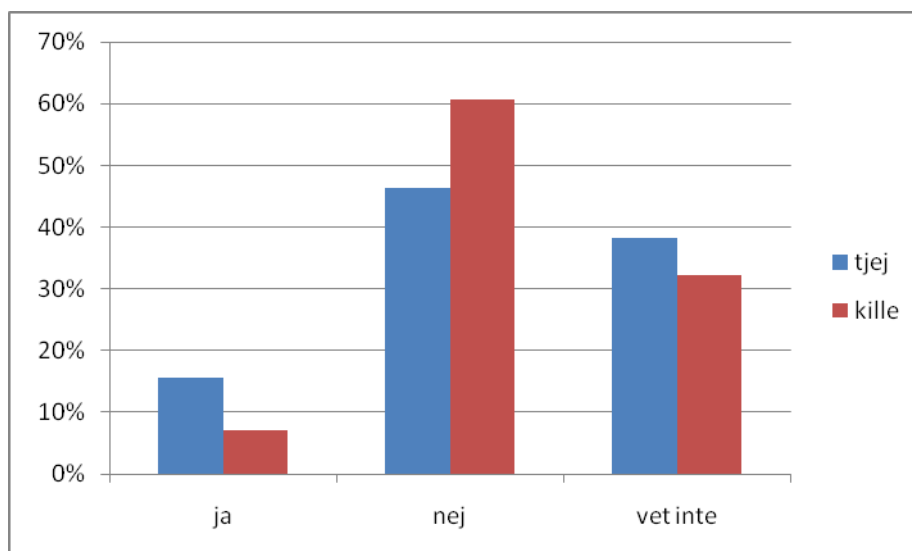

Figur 25. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då oftast vara?

Det som saknas enligt ungdomarna är ställen att träffas på för de lite äldre ungdomarna, men som inte fyllt 18 år. Ungdomarna i Åre påpekar vikten av allmänna kommunikationer mellan småbyarna och Åre som centralort. Detta för att även de som bor utanför ska kunna ta del av utbudet av fritidsaktiviteter.

När det gäller vad man gör på sin fritid överensstämmer svaren från gymnasieungdomarna i hög grad med ungdomarna från högstadiet. Man idrottar i högre utsträckning på egen hand, umgås med kompisar, surfar och chattar på nätet, är ute i naturen, går på stan med kompisar, spelar datorspel, läser, skriver och hjälper till hemma.

Även bland gymnasieungdomarna finns det några som svarat att det finns saker som de skulle vilja göra som inte kan göra på grund av kön.

Figur 26. Finns det något du inte kan göra på grund av att du är kille eller tjej?

Det är väldigt få av ungdomarna som är medlemmar i någon förening och är de med så är de i högre grad passiva än aktiva medlemmar.

I de flesta kommunerna är det något fler ungdomar som tycker att de kan vara med och påverka i den utsträckning som de vill i föreningslivet än vad det är som uttrycker att de inte vill vara med att påverka.

Det är något fler av ungdomarna på gymnasiet jämfört med grundskolan som har varit utomlands utan sina föräldrar och då besökt släkt och/eller vänner, arbetat, studerat eller varit på ungdomsutbyte. Några enstaka har rest iväg som volontärer.

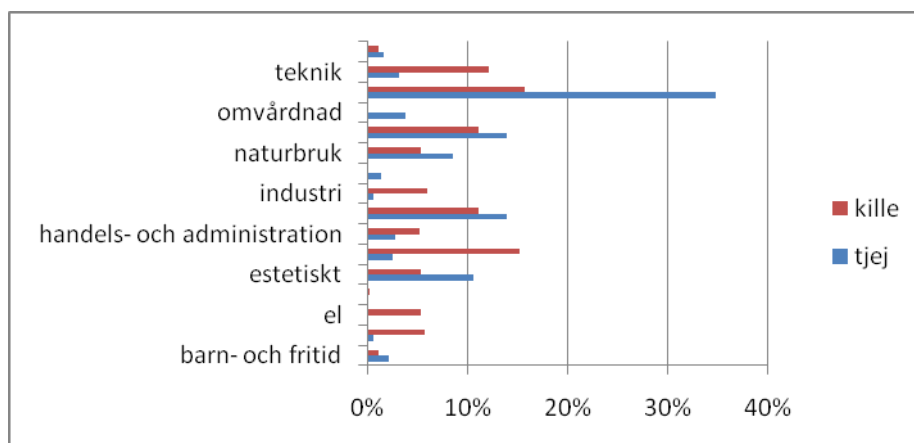
Skola

Majoriteten av gymnasieungdomarna i tvåan tycker att deras skolmiljö är ganska, eller mycket bra. Precis som hos åttorna tycker gymnasieeleverna att skolbiblioteket och möjligheterna att få stöd och hjälp är bra. Schemana tycker de är ganska bra. Skolmaten är det som ungdomarna tycker är mest dåligt.

Tabell 15. Vad tycker du om de här sakerna i din skola?

	Tjej (%)					Kille (%)				
	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Mycket bra	Ganska bra	Varken bra eller dåligt	Ganska dåligt	Mycket dåligt
Skolmiljön	19	47	21	11	3	19	55	17	6	3
Skolbiblioteket	22	47	19	7	6	23	44	22	5	7
Skolmaten	15	23	21	18	24	15	20	17	19	30
Ditt schema	17	42	21	11	9	19	41	21	9	9
Möjligheten att få extra hjälp och stöd om du behöver det	21	43	22	11	4	24	46	21	4	5

Från Krokoms kommun är det enbart ungdomarna som går på naturbruksprogrammet som svarat och i Bergs kommun läser ungdomarna på olika program men med skidåkning som gemensam specialinriktning. I de övriga kommunerna har ungdomar från flera olika program medverkat i Lupp-studien.

Figur 27. På vilket gymnasieprogram går du?

Majoriteten av gymnasieungdomarna tycker att det är mycket, eller ganska bra stämning på skolorna. Det är relativt jämt fördelat mellan tjejer och killar på frågan om mobbning, främlingsfientlighet eller sexuella trakasserier är problem i skolan. Tjejer ligger marginellt högre än killar på alla områdena.

Flertalet av ungdomarna tycker inte att skolan agerar i den grad som den borde vid de tillfällen som lärare kränker elev.

Både tjejerna och killarna tycker att de har ungefär lika möjligheter i skolan.

Av tjejerna och killarna är det cirka 40 procent som tycker att de har fått veta vad de ska ha inflytande över i skolan. Ungefär lika många tycker att de uppmuntras till att vara med i elevrådet.

När det gäller tillgång till tillräckligt många ämnen på elevens individuella val är det en svag övervikt på dem som tycker att det finns för lite mot dem som tycker att det är ganska bra.

Tabell 16. Hur tycker du att det är i din skola?

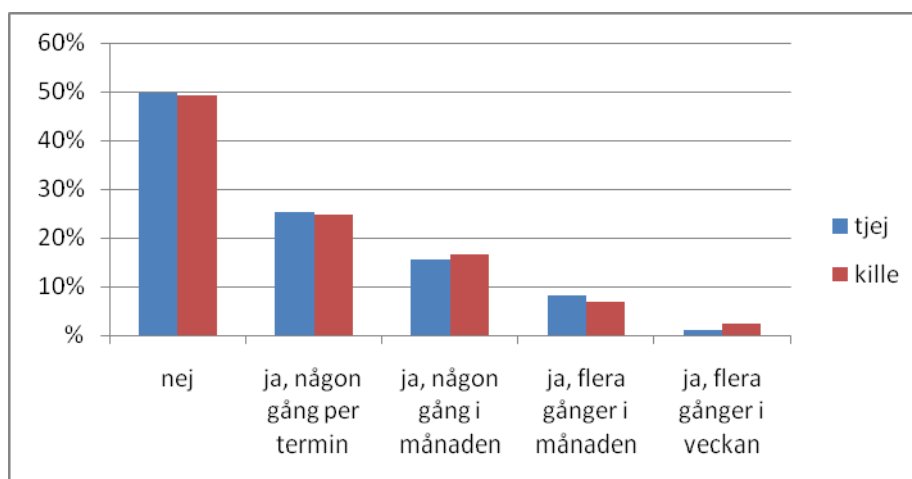
	Tjej (%)					Kille (%)				
	Stämmer mycket bra	Stämmer ganska bra	Stämmer varken bra eller	Stämmer ganska dåligt	Stämmer mycket dåligt	Stämmer mycket bra	Stämmer ganska bra	Stämmer varken bra eller	Stämmer ganska dåligt	Stämmer mycket dåligt
Det är bra stämning	37	50	12	1	0	40	49	9	1	1
Mobbning är ett problem	3	7	31	36	24	3	5	25	35	32
Om en elev mobbar en annan elev agerar skolan	13	30	41	12	5	15	28	41	8	7
Främlingsfientlighet är ett problem	2	11	35	23	29	5	8	31	25	31
Sexuella trakasserier är ett problem	1	8	22	28	42	4	3	19	28	46
Elever och lärare bemöter varandra med respekt	25	47	21	7	0	28	45	20	4	3
Om en lärare kränker en elev agerar skolan	17	29	35	13	6	22	30	32	8	9
Killar får bättre möjligheter än tjejer	2	7	42	22	28	2	4	32	14	48
Tjejer får bättre möjligheter än killar	0	5	42	25	28	8	7	34	14	37
Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över	12	28	39	13	9	13	26	39	11	12
Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd	15	34	27	12	13	14	31	29	11	15
Elevrådet tas på allvar och lyssnas på av personalen	17	30	31	13	9	16	29	37	8	10
Det finns tillräckligt många ämnen att välja på inom elevens val/individuella valet	20	33	21	14	12	22	32	25	11	11

På frågan om vad de vill vara med och bestämma om på skolan var majoriteten överens om att det var skolmaten som stod högst i prioritet. Man vill som gymnasieungdom vara med och påverka både vad man ska lära och hur man ska arbeta i skolan, likväl som de vill påverka läxor, prov och scheman. När det gäller miljön i skolan är det framför allt den inre miljön som de vill göra något åt. På frågan vad de tycker att de får vara med och påverka anger man arbetsformer samt vad de ska lära sig. För övrigt är de ganska eniga om att de inte får vara med och bestämma i någon större utsträckning.

Tabell 17. Hur mycket vill/får du som elev vara med och bestämma om?

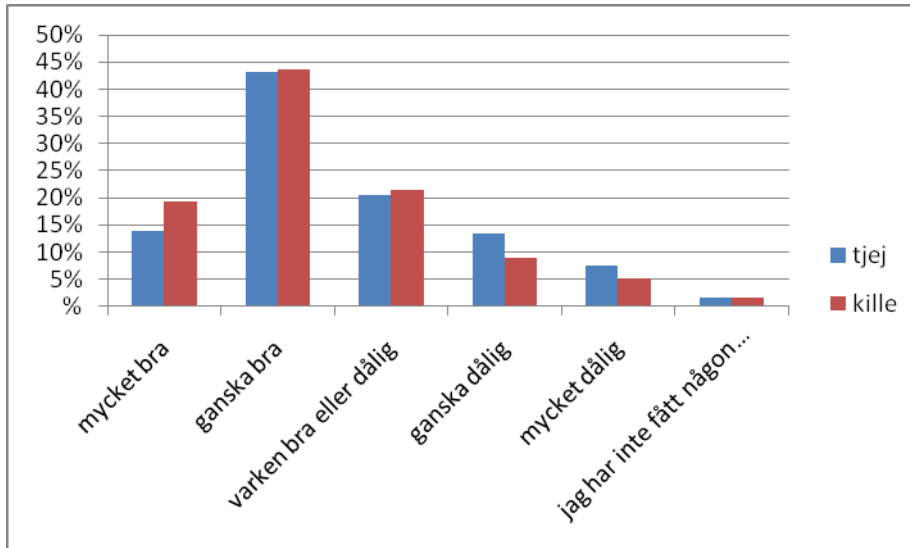
	Vill bestämma (%)				Får bestämma (%)			
	Väldigt mycket	Ganska mycket	Ganska lite	Väldigt lite/ingenting	Väldigt mycket	Ganska mycket	Ganska lite	Väldigt lite/ingenting
Vad du får lära dig	30	51	15	5	6	27	47	20
Vilka böcker ni ska ha	18	35	34	13	4	11	42	44
Arbetsformer, ex grupparbete	37	47	11	5	7	40	38	15
Skolmiljö inne	30	40	22	8	4	22	41	33
Skolmiljö ute	20	27	36	18	3	11	42	43
Reglerna i skolan	20	35	35	10	4	13	40	43
Läxorna	36	41	16	7	5	21	47	26
Proven	35	39	19	7	6	24	45	25
Skolmaten	47	28	16	9	4	9	32	55
Schemat	40	38	15	6	3	12	36	49

Majoriteten av gymnasieungdomarna uppger att de aldrig skolkar från skolan, cirka en tredjedel skolkar någon gång i månaden. Det är ett fåtal som uppger att de skolkar flera gånger i veckan.

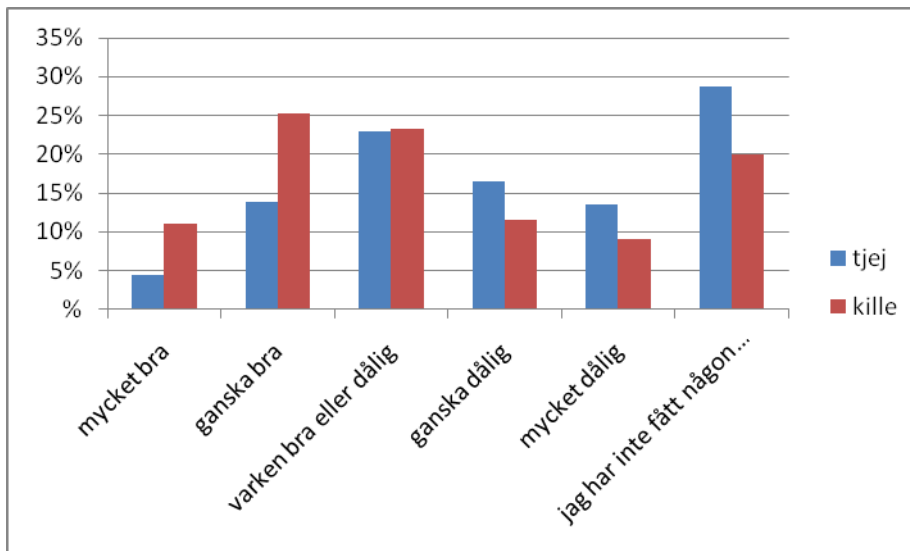
Figur 28. Brukar du skolka?

När det gäller information inför gymnasiestudierna tycker de flesta att det har fått ganska bra eller mycket bra information om olika program.

Figur 29. Vad tycker du om den information du fått inför valet av gymnasieprogram?

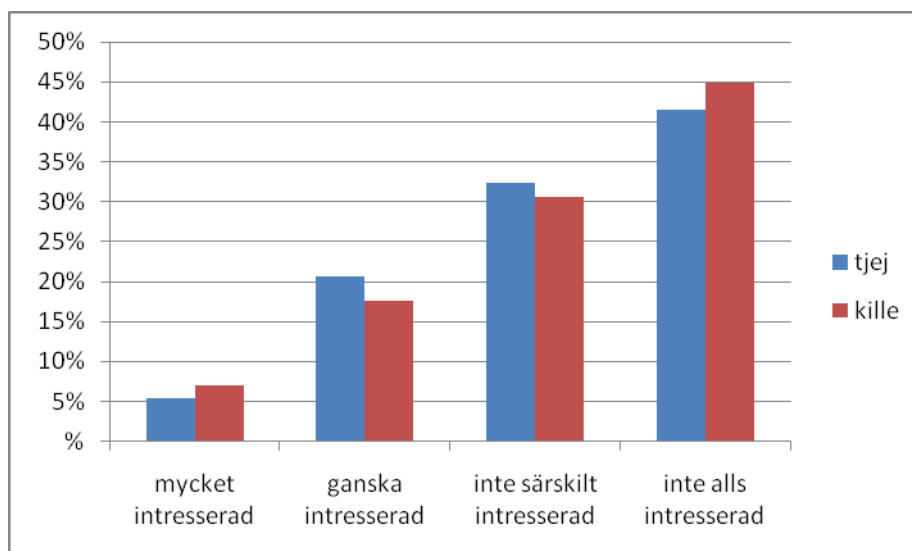
När det gäller information inför kommande studier är det fler som inte upplever att de har fått någon eller att informationen har varit ganska dålig.

Figur 30. Vad tycker du om den information du fått om fortsatta studier på universitet och val av yrke?

Politik, samhälle och inflytande

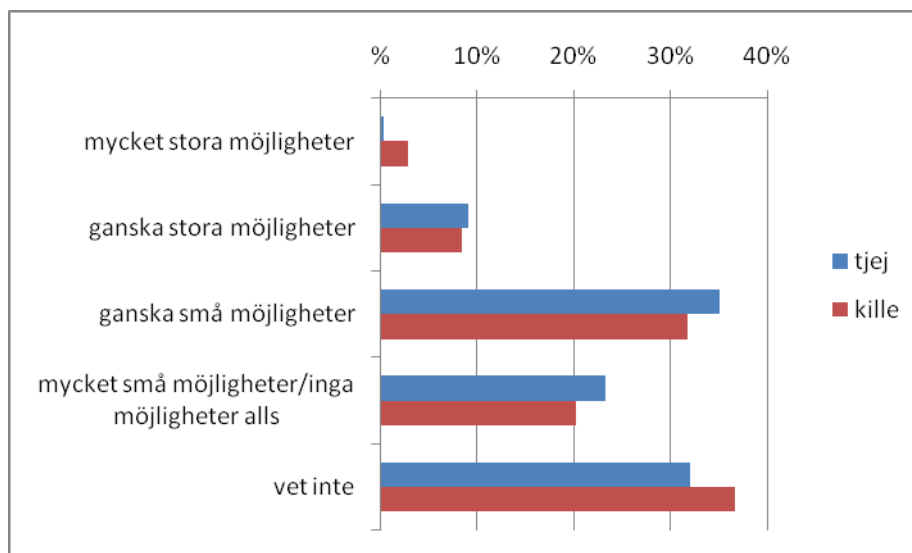
Cirka en fjärdedel av ungdomarna i årskurs två på gymnasiet uppger att de är ganska eller mycket intresserade av politik. I de alla kommuner är det över 40 procent som anger att de inte alls är intresserade av politik. I Krokoms kommun är det hela 60 procent som svarat att de inte alls är intresserade av politik.

Figur 31. Hur intresserad är du av politik?

På frågan om de någon gång under det senaste året har deltagit i någon politisk aktivitet är det precis som för åttorna att skriva på namnsamling, bära märke eller symbol, chatta, skriva insändare eller ta kontakt med någon politiker som flest har gjort. Alla de andra alternativen har någon eller enstaka personer gjort.

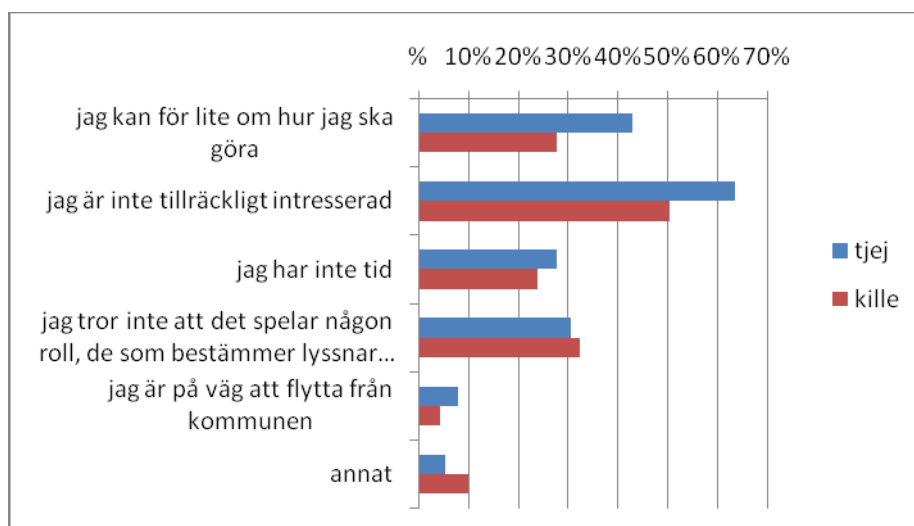
Om de själva var politiker i sin kommun skulle de satsa på frågor som bostäder, arbete och ställen där unga kan träffas. Idrottsanläggningar, fritidsaktiviteter och gator, vägar och cykelbanor behöver förbättras. Sjukvården, äldreomsorgen och arbetet mot kriminalitet är viktiga områden liksom arbetsmiljön i skolan. En majoritet av ungdomarna upplever att de har ganska små möjligheter eller så vet de inte vilka möjligheter de har att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunerna.

Figur 32. Hur stor möjlighet tycker du själv att du har att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen?

I alla kommuner finns det ungdomar som vill vara med och påverka i frågor som rör den kommun som de bor i. I de flesta kommunerna är det minst en tredjedel av dem som svarat på Lupp-enkäten som vill vara med.

För dem som inte vill vara med är det alternativet jag är inte intresserad, jag kan för lite och jag tror inte det spelar någon roll som väger tyngst.

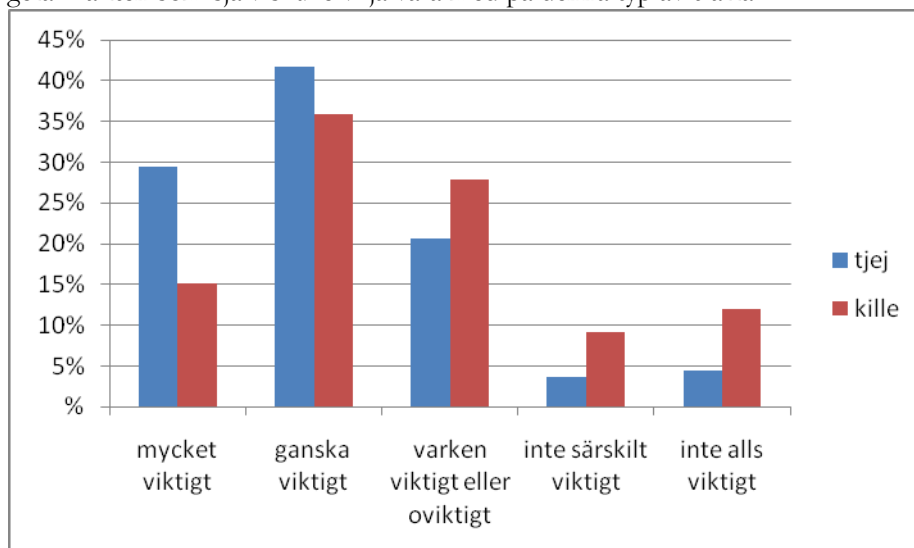
Figur 33. Vilken är anledningen till att du inte vill vara med och påverka?

På frågan om vem eller vart de skulle vända sig om de vill påverka i kommunen svarar en majoritet att de inte vet. Därefter är det att vända sig till någon som man känner eller till något politiskt parti eller ungdomsförbund. Att vända sig till medier eller någon förening eller organisation är också alternativ som träder fram.

Tabell 18. Vem vänder du dig till för att påverka något i din kommun?

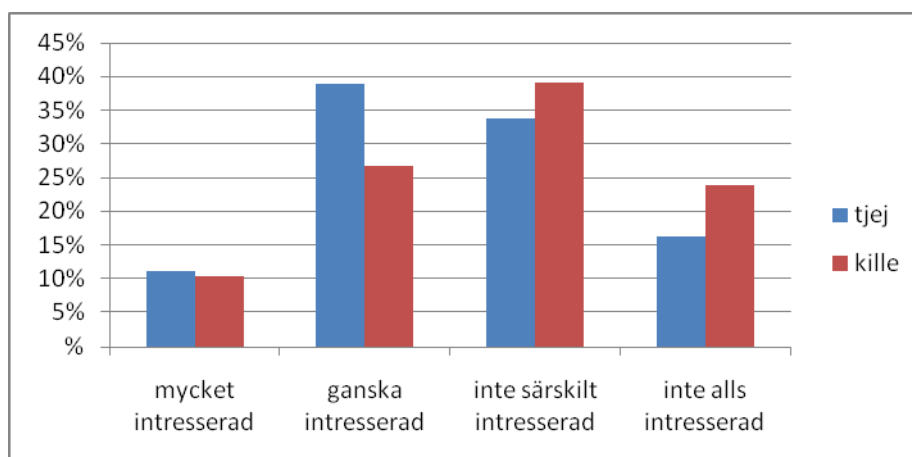
	Tjej (%)	Kille (%)
Personlig kontakt/någon jag känner	20	18
Politiskt parti eller politiskt ungdomsförbund	13	10
Förening eller organisation	6	8
Medierna	9	9
Tjänstemän eller politiker	10	9
Någon organiserad ungdomsgrupp som jobbar med inflytande (exempelvis ungdomsråd eller ungdomsfullmäktige)	8	7
Vill inte påverka	5	8
Annat	4	3
Vet inte	56	51

Ungefär 75 procent av tjejerna och 50 procent av killarna tycker att det är viktigt att beslutsfattare i kommunerna och grupper av ungdomar träffas och diskuterar olika frågor med varandra. Av dessa är det ungefär hälften som själv skulle vilja vara med på denna typ av träffar.

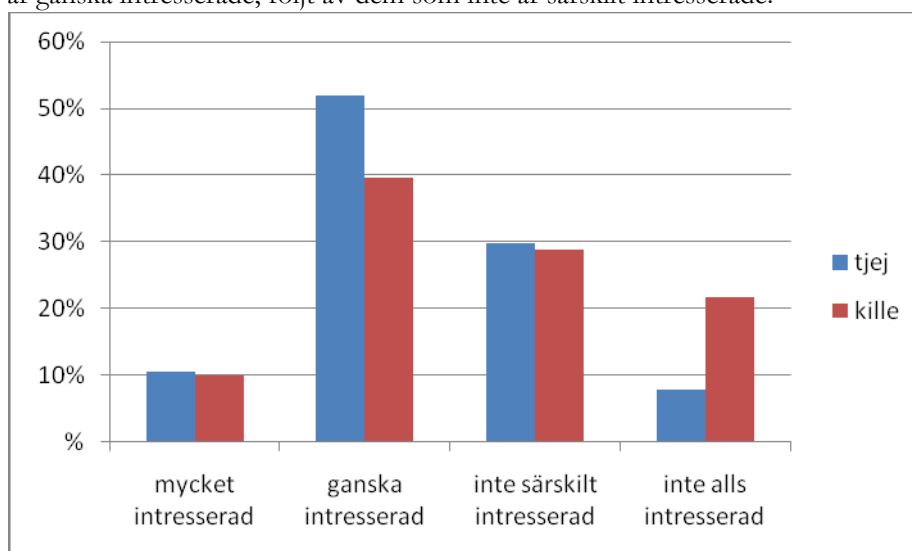
Figur 34. Hur viktigt är det att beslutsfattare i kommunen och grupper av ungdomar träffas?

När det gäller samhällsfrågor svarar ungefär lika många att det inte är särskilt intresserade eller att de är ganska intresserade.

Figur 35. Hur intresserad är du av samhällsfrågor?

På frågan om intresset för vad som händer i andra länder är förhållandena omvända. Här är det fler som är ganska intresserade, följt av dem som inte är särskilt intresserade.

Figur 36. Hur intresserad är du av vad som händer i andra länder?

Trygghet

Det är en större andel tjejer än killar som uttrycker att de inte har vågat gå ut under det senaste halvåret. För övrigt så är det ungefär lika förhållanden mellan tjejer och killar. Majoriteten uppger att de inte har varit utsatta för någon av ovanstående händelser.

Tabell 19. Har något av följande hänt dig under det senaste halvåret?

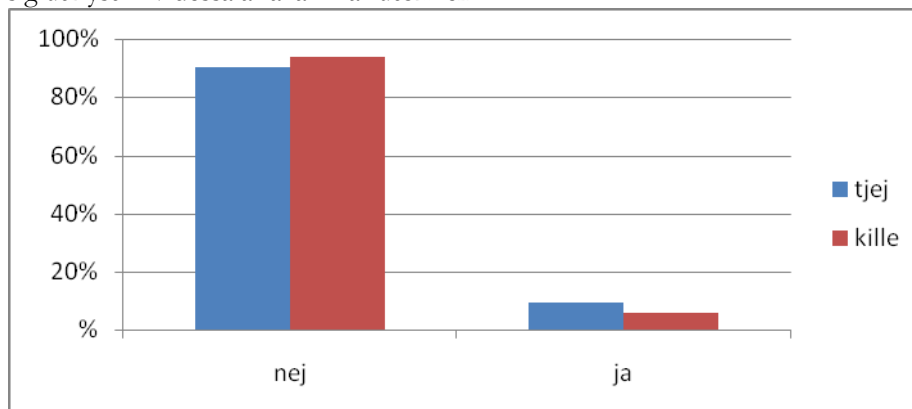
	Tjej (%)	Kille (%)
Jag har inte vågat gå ut	13	3
Någon har hotat mig	10	12
Någon har stulit från mig	11	12
Jag har blivit utsatt för misshandel	3	5
Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande	5	2
Inget av detta har hänt mig	72	75

De platser som ungdomarna upplever som otryggast är ute i deras eget bostadsområde på kvällen, på buss, tåg eller liknande, på disco eller ute på allmän plats. Näst efter dessa platser är det på raster, i klassrummet, och på väg till eller från skolan.

Tabell 20. Känner du dig trygg på följande ställen?

	Tjej (%)			Kille (%)		
	Ja, alltid	Ja, oftast	Nej	Ja, alltid	Ja, oftast	Nej
Utomhus i mitt bostadsområde på dagen	87	12	1	92	6	2
Utomhus i mitt bostadsområde på kvällen	42	45	13	85	12	3
På väg till eller från skolan	84	15	2	90	9	2
I klassrummet	84	14	2	89	8	3
På rasterna i skolan	79	19	3	89	8	3
På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	67	26	7	81	15	4
På diskotek eller annat nöjesställe	44	49	7	73	23	4
Ute på stan, på allmän plats	50	44	6	72	24	3
På buss, tåg, tunnelbana eller liknande	36	53	11	72	24	4
I hemmet	92	6	1	94	4	2

Det är mellan 4–20 ungdomar som uppger att de varit mobbade eller känt sig utfrysta under det senaste halvåret i fem av länets kommuner. I de övriga två kommunerna är det ingen som blivit mobbad eller känt sig utfryst. Av dessa är alla killar utom en.

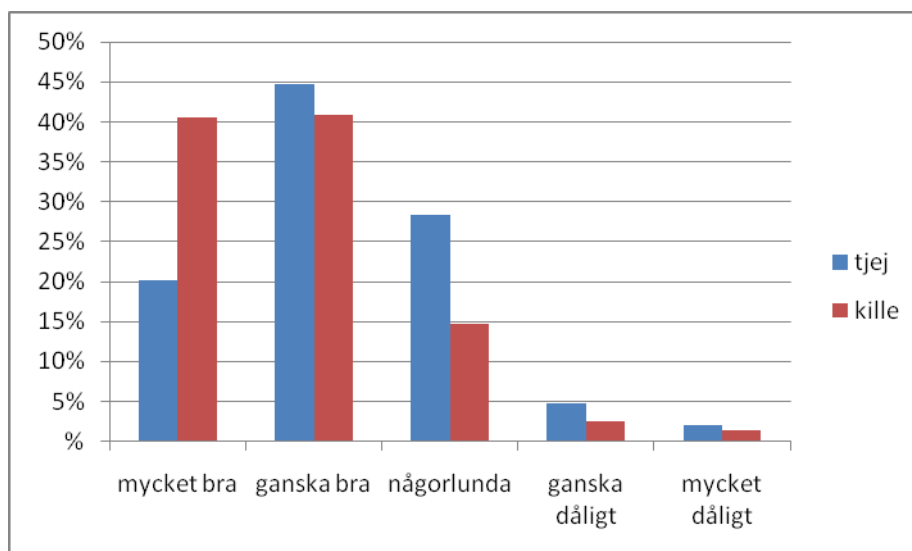
Figur 37. Har du blivit mobbad eller utfryst det senaste halvåret?

Det är mest förekommande på raster, i klassrummet eller till och från skolan. Ett annat mer förekommande sätt är via sms eller på nätet. För övrigt nämns föreningslokal, ungdomsgård, träningslokal, disco, på buss/tåg och på stan. Några få har även nämnt i hemmet, i någon annans bostad, hemma i det egna bostadsområdet både på dag- som kvällstid.

I alla kommuner utom en är det lika många eller något fler som har varit med och mobbat jämfört med hur många som blivit mobbade. I Krokoms kommun är det färre som har mobbat än som har blivit mobbade.

Hälsa

De flesta ungdomarna svarar att de mår ganska bra, någorlunda bra eller mycket bra. Bland dem som uppger sig må mycket bra är majoriteten killar och bland de som säger sig må någorlunda är de flesta tjejer.

Figur 38. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

De flesta upplever att de är mer friska eller lika friska som andra. I sex av kommunerna är det mellan 6–29 ungdomar som upplever att de är sjuka oftare än andra. I fyra av kommunerna är det fler tjejer än killar som har svarat detta. Bland dem som upplever sig friskare än andra är killarna överrepresenterade.

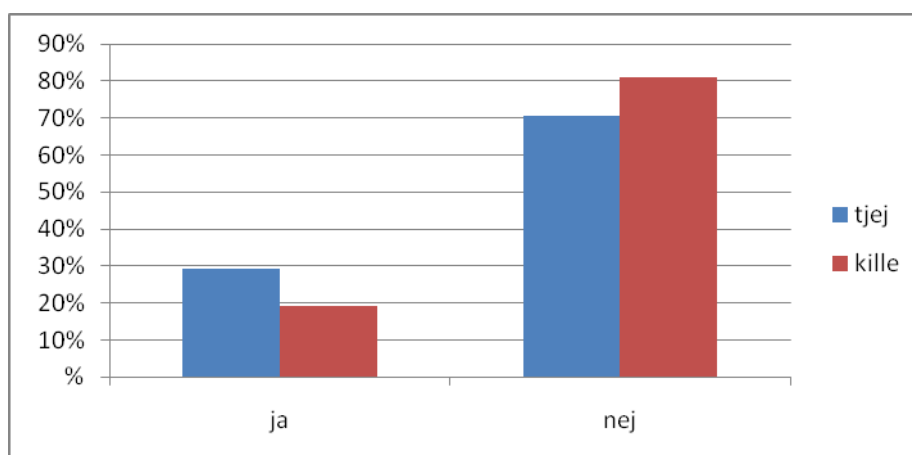
De ohälsosymptom som är mest förekommande är att de känner sig trötta under dagen, stressade, sover dåligt eller har svårt att somna. Av tjejerna har 55 procent huvudvärk minst någon gång i veckan och nästan 40 procent har magont i samma omfattning.

Tabell 21. Hur ofta har du haft följande besvär under det senaste halvåret?

	Tjej (%)					Kille (%)				
	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig	Varje dag	Flera gånger i veckan	En gång i veckan	Någon gång i månaden	Mer sällan eller aldrig
Huvudvärk	8	23	24	27	18	3	4	17	36	41
Ont i magen	4	20	15	44	17	3	4	11	37	45
Svårt att somna	12	26	16	27	19	6	17	15	28	34
Känt dig stressad	23	42	15	17	4	7	17	21	32	24
Trött under dagarna	33	45	14	7	1	17	34	23	17	8
Sovit dåligt på natten	13	28	18	25	16	8	20	19	23	30

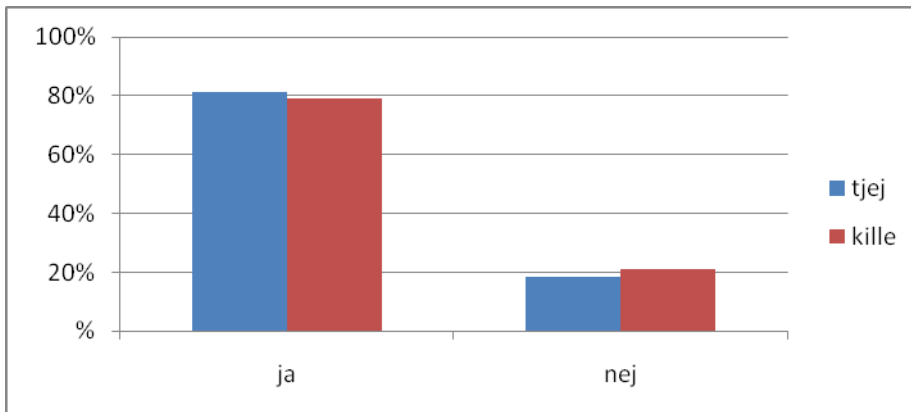
Arbete

Av gymnasiets tvåor är det fler tjejer än killar som har extrajobb på kvällar och helger.

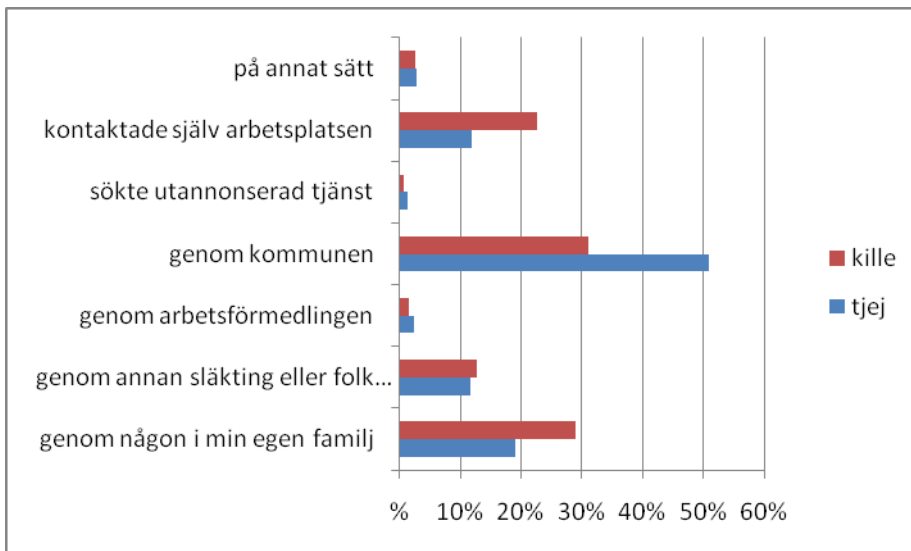
Figur 39. Har du extrajobb på kvällar eller helger?

Runt 80 procent av tjejerna och killarna hade sommarjobb senaste sommaren.

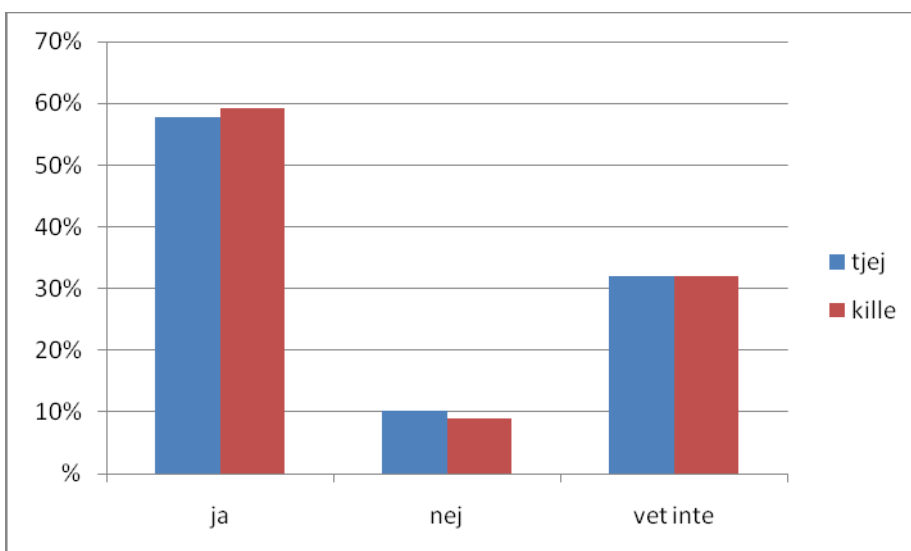
Figur 40. Hade du ett sommarjobb i somras?

De flesta hade fått sommarjobbet via kommunen. Därefter kommer de som har fått jobbet genom sin egen familj och de som själva har tagit kontakt med arbetsplatsen.

Figur 41. Hur fick du ditt sommarjobb?

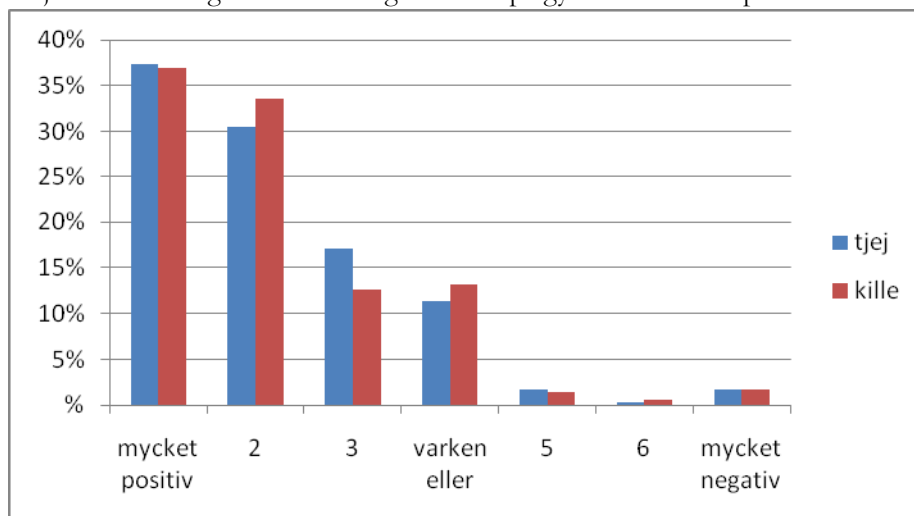
Majoriteten av ungdomarna kan tänka sig att starta eget företag i framtiden.

Figur 42. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

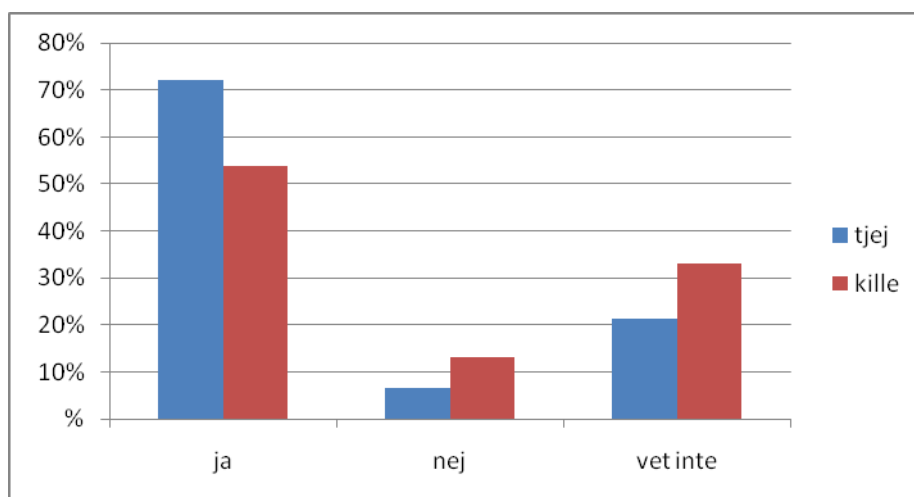
Framtid

Majoriteten av ungdomarna som går i tvåan på gymnasiet har en positiv framtidssyn.

Figur 43. Hur ser du allmänt på framtiden för din egen del?

Det är fler tjejer än killar som tror att de kommer att flytta ifrån den kommun där de bor.

Figur 44. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

Orsaken till att de flyttar är i första hand för att få jobb. För tjejerna kommer studier i andra hand. För killarna väger studier, att prova på något nytt och att de flyttar med sin flickvän/vän lika.

Tabell 22. Varför kan du tänka dig flytta från kommunen?

	Tjej (%)	Kille (%)
Jobb	50	57
Studier	43	26
Flick-/pojkvän eller kompisar	22	23
Vill prova på något nytt	36	25
Annat	5	7
Vet inte	2	3

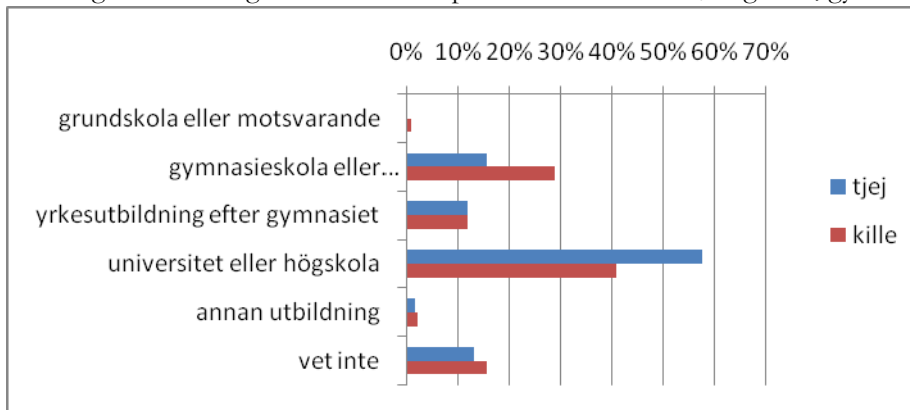
Det som gör att de kan tänka sig att flytta tillbaka är i första hand närheten till släkt och familj. För killarna kommer därefter att de flyttar tillsammans med sin flickvän eller vän och för tjejerna är bättre miljö för barnen att växa upp i deras andrahandsalternativ. För övrigt är det framför allt att de får ett jobb som bidrar till att de flyttar tillbaka.

Tabell 23. Vad tror du skulle kunna få dig att flytta tillbaka?

	Tjej (%)	Kille (%)

Jobb	21	33
Studier	3	3
Flick-/pojkvän eller kompisar	22	28
Närheten till släkt och familj	52	31
Bostadssituationen i kommunen	2	2
Bättre miljö för mina barn att växa upp i	29	18
Annat	7	6
Vet inte	7	9
Ingenting kan få mig att flytta tillbaka	5	6

Den högsta utbildningsnivå som de nu planerar är universitet/högskola, gymnasium eller yrkesskola.

Figur 45. Vilken är den högsta utbildningen som du planerar att gå?

Avslutande reflektioner

I detta fantastiskt stora material, som det går att göra mycket mer av än vad som gjorts här, kan vi se vissa gemensamma drag. Dessa är framför allt att ungdomarna i våra kommuner i Jämtlands län som går i åttan eller på andra året i gymnasiet vill vara med och påverka. De säger i en mun att de inte är intresserade av politik men precis som i (Pedersen & Olsson 2010) kan vi se att vad det gäller politiska frågor finns det ett intresse. Kan det vara så att det är de partipolitiska forumen som de svarar nej till istället för intresset för politiska frågor? I så fall är detta något att ta på allvar om man menar att det är viktigt att ungdomar finns med i diskussioner kring viktiga kommunala frågor. Detta gäller även i skolan.

För även när det gäller inflytandet i skolan så är den gemensamma uppfattningen hos länets ungdomar att de vill vara med och påverka i högre grad än vad de får. De tycker i och för sig att de uppmuntras till att vara med i klass- eller elevråd och att dessa tas på allvar. Men det kvarstår fortfarande att fler vill vara med. Så även här kan det vara av vikt att se över strukturerna för medbestämmande.

En annan sak som rör skolan är att en oroväckande stor andel (40 procent) av ungdomarna anser att de har blivit orättvist behandlade på ett sådant sätt att de har känt sig kränkta och då i första hand av personal i skolan och andra elever. Därefter kommer i det egna hemmet. Här har skolan tillsammans med föräldrar och övriga vuxna en stor nöt att knäcka. För är det så att ungdomarna tappar tilliten till de vuxna, hur skall vi då få dem att tro att deras tankar och funderingar är viktiga i den demokratiska processen?

Stora flertalet av ungdomarna som svarat på Lupp enkäten här i länet uttrycker just att det inte är någon idé att vara med eftersom de som bestämmer ändå gör som de själva vill. Då Luppen i första hand är till för att skapa en medvetenhet om ungdomarnas tankar och önsknings i det demokratiska arbete för framtiden är det därför av yttersta vikt att ta deras ord på allvar och möta dem där de är. I det fortsatta arbetet med detta material är det därför viktigt att ha med ungdomarna från början och finna nya former av möten för att skapa en gemensam dialog.

Många av ungdomarna i länet vill kunna stanna kvar och leva där de bor nu. För att detta skall vara möjligt är det viktigt att arbetsmarknaden utvecklas på ett sådant sätt att de kan bo och arbeta där de vill. Många av länets ungdomar är intresserade av att starta egna företag i framtiden och detta är något att ta tillvara och stödja dem i att förverkliga. Det är också viktigt att öppna den nuvarande arbetsmarknaden för våra ungdomar. För precis som vi påpekat redan i bakgrunden så är det stora grupper av människor som kommer att gå i pension inom den närmaste framtiden och här är det viktigt att de unga som vi har slussas in på ett sådant sätt så att de kan ta över. Hur detta skall genomföras kan vara en av de frågor som man involverar de unga i, i det kommande demokratiarbetet i kommunerna eller länet.

Det är angeläget att det inte blir som i Svenssons (2006) doktorsavhandling att det blir ”att vinna och försvinna” som gäller. I sin avhandling pekar Lotta Svensson på hur de vuxnas tankar om unga i allra högsta grad påverkar de ungas val. Det är de som flyttar och rör på sig som anses som de kreativa medan de som vill och stannar kvar ses som mindre kreativa.

Referenslista

- Andresen, T. (2003) *Institutionsbehandling av ungdomar-Vad säger forskningen?* Stockholm: Gothia
- Folkhälsoinstitutet. (2010) *Kartläggning av barns och ungdomars psykiska hälsa.* www.fhi.se/Vart-uppdrag/barns-och-ungas-halsa/Regeringsuppdrag/kartlaggning-psykisk.halsa/
- Kinney, J & Leaton, G. (1997) *Att släppa taget – en handbok för alkoholbehandlare.* Lund: Studentlitteratur
- Pedersen, S & Olsson, M. (2010) *Bara för att man är ungdom, så betyder det inte att man har fel. En kvalitativ fallstudie om glesbygdungdomars politiska deltagande.* Östersund: C-uppsats vid Mittuniversitetet, Institutionen för samhällsvetenskap
- Svensson, L. (2006) *Vinna och förvinna.* Doktorsavhandling vid Linköpings Universitet, Institutionen för sociologi.

Tidigare utgivna rapporter i FoU-Jämmts rapportserie

- 2010:6 Anneli Kivisilta Nilsson Marianne Westring Nordh. Steget vidare. Självvärdering Samordningsförbundet i Åre för år 2009
- 2010:5 Marianne Westring Nordh. Att skapa en känsla av sammanhang. Utvärdering av det första året med familjebehandlingsteam i Bräcke kommun
- 2010:4 Maritha Månsson. DIA – Delaktighet I Aktivitet. En metod för brukaren att skatta upplevelsen av hur aktiviteter kan utföras och för planering med teamet
- 2010:3 Marianne Westring Nordh. Socialt innehåll i vardagen för äldre i särskilda boenden. Ett utvecklingsarbete tillsammans med personal
- 2010:2 Catharina Höijer. Förebyggande hembesök. En gemensam modell i Jämtlands län?
- 2010:1 Catharina Höijer. Förstärkt stöd till anhöriga som stödjer och hjälper en närstående. Utvärdering av länsprojektet 2007–2009
- 2009:4 Marianne Westring-Nordh. Kartläggning av insatser riktad till personer med missbruks- och beroendeproblematik i Jämtland
- 2009:3 Bodil Evertsson, Elenor Ivarsson och Magnus Zingmark. Jag behöver hjälp med min mat! Vad är behovet?
- 2009:2 Catharina Höijer. Håll i och håll ut. Utvärdering av en aktivitet inom ramen för Kompe tensstegen
- 2009:1 Magnus Zingmark. Äldre brukare som söker hjälp för att tvätta sig – En jämförelse av effekter mellan arbetsterapeutiska insatser och hemtjänstinsatser
- 2008:12 Catharina Höijer och Ewa Nordström-Johansson. Samordnings-förbundet för psykiskt funktionshindrade i Jämtlands län – Samordning i förändring
- 2008:11 Birgit Eriksson. Hur har det gått? Adoptivbarn och samhällets stöd
- 2008:10 Markku Paanalahti. Kroniska strokepatienters perspektiv på funktionsproblem i ordinärt boende
- 2008:9 Catharina Höijer och Elisabeth Magnusson. Från asylhem till eget hem – ensamkommande asylsökande barn
- 2008:8 Bengt Åkerström och Gunilla Henriksson. Inventering av psykiskt funktionshindrade samt livskvalitetsundersökning i Jämtlands län
- 2008:7 Marianne Westring Nordh och Ingela Bergström. Projekt kommer och går vilka kunskaper är det som består? Utvärdering av Bergs samordningsförbund
- 2008:6 Marianne Westring Nordh. 15 eller 27 extra dagar – gör det någon skillnad? En uppföljningsstudie av 3-3 modellen i Krokoms
- 2008:5 Marianne Westring Nordh. Familjekrafts fortsatta utveckling och familjebehandlingens långsiktiga effekter
- 2008:4 Magnus Zingmark. Överlåtelse och kommunikation av rehabiliteringsinsatser i gränslandet mellan Socialtjänstlagen och Hälso- och Sjukvårdslagen
- 2008:3 Marianne Westring Nordh, Ingela Bergström och Jonna Nordh Börresson. Att färdas framåt tillsammans!? - Utvärdering av samordningsförbundet i Strömsund
- 2008:2 Marianne Westring Nordh, Ingela Bergström och Jonna Nordh Börresson. Att vara eller hur vara – det är frågan? Utvärdering av samordningsförbundet Östersund
- 2008:1 Catharina Höijer. Socialpsykiatriska teamet i Krokoms kommun – en utvärdering
- 2007:4 Lotta Svensson. Att gå från god vilja till vågad förändring – Utvärdering av Bräcke ungdomsprojekt
- 2007:3 Marianne Westring Nordh och Jonna Nordh Börresson. Mortalitetsrapport för åren 2005 och 2006 Östersunds beroendecentrum

- 2007:2 Marianne Westring Nordh. Utvärdering av Strömsunds familjevårdsteam
- 2007:1 Marianne Westring Nordh. Intensiv, flexibel behandling på hemmaplan -utvärdering av projektet Familjekraft i Krokoms kommun
- 2006:5 Kerstin Andersson-Thorell, Ingrid Christensen, Jonna Nordh Börresson och Marianne Westring Nordh. När och varför gör den kommunala distriktssköterskan tillfälliga hembesök
- 2006:4 Markku Paanalahti. Hemträningens effekt på funktionsförmågan på kroniska strokepatienter i ordinärt boende
- 2006:3 Eva Karlsson, Nils Mårtensson och Anders Säterhag. Kommunikationsutveckling – autism/funktionshinder
- 2006:2 Magnus Zingmark. Utvärdering av handledning inom hem-rehabilitering
- 2006:1 Maritha Månsson, Ann Nordholm, Lena Andersson, Annelie Mikaelsson och Ulla Ekman. Vardagsrehabiliteringens roll inom kommunens hemtjänst
- 2005:3 Karin Nykänen och Lena Olofsson. Internationella adoptioner i Jämtland - utveckling av föräldraförberedelser
- 2005:2 Henry Lundmark. Med Dagmars ögon
- 2005:1 Suzanne Göransson. Varför söker inte anhörigvårdare stöd?
- 2004:4 Irène Ahlnäs-Toft. Brukarinflytande i hemvården
- 2004:3 Bengt Åkerström och Ingrid Nilsson. Samhällsstödet till barn och ungdomar med funktionshinder och deras föräldrar i Jämtlands län
- 2004:2 Susanne Olsson. Det är som en extrafamilj
- 2004:1 Elisabeth Carlander-Blom och Ingrid Lund-Bouvin, Kerstin Björkman Randström, Barbro Amrén och Birgitta Borglund. Den kommunala distriktssköterskan
- 2003:1 Bengt Åkerström och Gunilla Westerdahl. Utvärdering av projektet Vårdknuten
- 2002 Anna-Lena Näsström. Är jag en sån där anhörigvårdare jag?
- 2002:2 Theres Bergström, Marie Nilsson, Björn Bergvall, Veronica Holmberg och Fredrik Olsson. Äldreomsorg, IFO, LSS & Rehab i Krokoms kommun
- 2002:1 Sven Jonasson. FoU-enhet för socialt arbete och den kommunala hälso- och sjukvården i Jämtlands län. Projektplan

Lupp® – Lokal uppföljning av ungdomspolitiken är en återkommande nationell uppföljning på kommunnivå som sedan 2001 genomförs av Ungdomsstyrelsen på uppdrag av regeringen. Med hjälp av det enkätverktyg, Lupp-enkäten som utvecklats av Ungdomsstyrelsen kan kommuner på ett enkelt sätt ta reda på hur ungas situation ser ut lokalt. Därmed får kommunerna ett underlag för att utveckla en effektiv ungdomspolitik, som bygger på samarbete mellan olika sektorer.

Enkäten innehåller ungefär 80 frågor om ungdomars syn på fritid, skola, politik, inflytande, trygghet, hälsa, arbete och framtid. I Jämtland riktades under hösten 2009 enkäten till alla elever som gick i grundskolans år 8 och gymnasiets årskurs 2.

Syftet är att materialet i rapporten ska kunna användas som underlag för diskussioner och samtal i olika sammanhang. Det skall även kunna vara en del i politiker och tjänstemäns beslutsunderlag i frågor som rör ungdomar. Långsiktigt innebär sammanställningen ett utgångsläge för uppföljning av ungas situation när enkäten görs om på nytt om några år.

Materialet har bearbetats av Jörgen Söderback med hjälp av Ungdomsstyrelsens analysverktyg w-lupp och statistikprogrammet SPSS. För innehållet i rapporten ansvarar Marianne Westring Nordh, fil dr i arbetsvetenskap och forskningsledare vid FoU Jämt.

Kommunernas forsknings- och utvecklingsenhet för socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård i Jämtlands län